ಶ್ರೀ.

ದ್ರೌಪದೀ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ.

ಎಂಬ

(ಅಕ್ಷಯಪ್ರದಾನ ವಿವರಣಗ್ರಂಥವು.)

" ಭಕ್ತ್ಯಾ ಗುರೌಮಯ್ಯನುಕಂಪಯಾ ಚ
ಪ್ರೀತಾಸ್ಮಿ ತೇ ಪುತ್ರ ವರಂವೃಣೀಷ್ವ|
ನ ಕೇವಲಾನಾಂ ಪಯಸಾಂ ಪ್ರಸೂತಿಃ
ಅವೇಹಿ ಮಾಂ ಕಾಮದುಘಾಂ ಪ್ರಸನ್ನಾಂ || "

ಪ್ರಥಮಮುದ್ರಣ ೧೫೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು

ನಂಜನಗೂಡು.
"ಹಿತೈಷಿಣೀ" "ನಂದಿನೀ"— ಮಾತೃಮಂದಿರದಲ್ಲಿ
ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಬೆಂಗಳೂರು.
ಕ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಟನ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.
೧೯೧೮.

೦-೬-೦

(ಕರ್ಣಾಟಕ)

"ನಂದಿನಿ"

ವ್ರತ, ನೀತಿ, ವಿದ್ಯಾ, ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಕೊಂಡು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗೃಹಶಿಕ್ಷಣ, ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣ, ಮನಶ್ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸೌಜನ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ

ಸ್ತ್ರೀಕರ್ತೃತ್ವದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ

ಉತ್ತಮ ತರದ ಕನ್ನಡನುಡಿಯ

ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಇದೇ ಪಿಂಗಳ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷಾರಂಭ.

——o——

ಕ್ರೌನ್ ನಾಲ್ಕರ ಆಕಾರದ ೩೨ ಪುಟಗಳಿಂದ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಆರ್ಯಮಹಿಳೆಯರ ಪಾರಾಯಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೂ, ಬಾಲ-ಬಾಲೆಯರ ಚಿತ್ತವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ, ಉತ್ತಮಸ್ತುತಿ ಗೀತಾಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಈ ವರ್ಷದ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ೩ ಬಹುಮಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ಬೇಕಾದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರಿ ?

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ೨-೮-೦ ಹಾಸಲು ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ೦-೫-೦

—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನೇನಮಃ—
ಸಮರ್ಪಣೆ.

" ವಂದೇ ಮುಕುಂದಮರವಿಂದ ದಳಾಯತಾಕ್ಷಂ
ಕುಂದೇಂದು ಶಂಖ ದಶನಂ ಶಿಶುಗೋಪವೇಶಮ್ |
ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವಗಣ ವಂದಿತ ಪಾದ ಪೀಠಂ
ವೃಂದಾವನಾಲಯ ಮಹಂ ವಸುದೇವಸೂನಂಮ್ || "

ಭೂಭಾರಪರಿಹಾರನೇ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೇ ! ಪಾಂಡವ ಪ್ರಿಯನೇ,
ದ್ರೌಪದೀಮಾನರಕ್ಷಕನೇ !

ಧರ್ಮಸಂರಕ್ಷಣ ದಕ್ಷನಾದ ನಿನ್ನ ಶ್ರೀಪಾದಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ
ಈ ಗ್ರಂಥಕುಸುಮ ವನ್ನು ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಅರ್ಪಿತಗೊಳಿಸಿ
ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿರುವೆವು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ

"ಜಾನಕೀ ಕಲ್ಯಾಣ"

(ನಾಟಕಂ)

ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ನಾಲ್ಕಾರು ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ೫ ಅಂಕಗಳುಳ್ಳ ನಾಟಕ ರೂಪದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ನವಮಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ,

"ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಸ್ತವ"

ಈ ದಿವ್ಯಪದ್ಯಕಾವ್ಯವು ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ
ಚಿತ್ರದೊಡನೆ ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ

"ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಜಯಂತಿ"

ಯಲ್ಲಿಯೂ
ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಡುವುದಲ್ಲದೆ
ಕರ್ಣಾಟಕ ನಂದಿನಿಯ ಈ ವರ್ಷದ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ
ಉಚಿತಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಕ್ಷಮೆಯಿರಲಿ ! ಸೋದರೀ ಸೋದರರೇ !!

ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಕೃತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟುದಲ್ಲ. ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಅಜ್ಞಾತ ದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮೆಯಿರಲಿ!

ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರಾರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ದೃಢವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದುದರಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪಾರಾಯಣ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿರುವ "ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ" "ಸುಭದ್ರಾಪರಿಣಯ", "ಶಶಿರೇಖಾಕಲ್ಯಾಣ" "ರುಕ್ಮಾಂಗದ ಚರಿತ್ರೆ" "ಚಂದ್ರಹಾಸ" ಇತ್ಯಾದಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀತಿಮ್ಮಪ್ಪದಾಸರೆಂಬವರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದುದೆಂದೂ, ಇದಲ್ಲದೆ ಉಷಾಪರಿಣಯ, ನಳಚರಿತ್ರೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಮುದ್ರಣವಾಗದಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಯ್ದು ಇವರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದುದಿವೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದಿರುವೆವು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈಗ ೧೬ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮುದ್ರಿಸಲು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ, ಭಗವದಿಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟಾದರೂ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿಯ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು, ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನಾವು ವಿಚಾರಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ದಿವಂಗತರಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮುವ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದಂತೆಯೂ, ಅವರ ವಾರಸುದಾರರು ಕೂಡ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರೆವು. ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಆರಾದರೂ ಇವರ ಪೂರ್ವೋತ್ತರ ವೃತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿದವರಿದ್ದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವೆವು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನಿವೇದಿಸುವುದೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು. ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಭ್ರಾತೃಗಳಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನವರೂ, ಕರ್ಣಾಟಕವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದವರೂ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಭಾಷಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದೂ, ಯಥೋಚಿತವಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಯ ಸೋದರಿಯರೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕವಿಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಪರ ಗೀತಾ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗವು ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರ ದಯಾಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಬೇಡುತ್ತ ಮೂಲೆಪಾಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮುದ್ರಣದ ಮುಖವನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಲಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತಿರುವುವು. ಅಂತಹವನ್ನು ಆರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದೂ, ಮಂಜುಳವಾಗಿ ಹಾಡಿ, ಓದಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದೂ ನಮ್ಮವರ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿಯೂ ನವನಾಗರಿಕತೆಯ ಹುಚ್ಚೇರಿದವರು ಇಂತಹದನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿಂದಲೂ ನೋಡುವದಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸಹೊಸ ಮಟ್ಟಿನ ನಾಟಕಗಳ ಹಾಡುಗಳೂ, ಶೃಂಗಾರ ಜಾವಡಿಗಳೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೋಟುಗಳೂ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕು; ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆರಾಮವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಳೆಯ ಹರಿಕಥೆದಾಸರ ಕಂತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಂಗಭಟ್ಟರಂತೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಹೆಂಗಸರ ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಾಡುವುದಾಗಲೀ, ಓದುವುದಾಗಲೀ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಬೀಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶ್ರದ್ಧೆಯು

ಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದವರು ಕೂಡ, ಈಚೀಚೆಗೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಿದೆ ! ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಹೀಗಾದಬಳಿಕ ಇನ್ನು ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ನಾಡನುಡಿಯನ್ನು ದೂಡಿದ ರೆಂದೇಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ? ಆದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವರೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮತವಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಅಕ್ಕರೆಯುಳ್ಳವರೂ ಇರುವರು. ಅಂ ತಹ ಅಕ್ಕರೆಯುಳ್ಳ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರುಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ, ಯಕ್ಷಗಾನಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಕಾ ಶಕ್ಕೆ ತರಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಧೈ ರ್ಯದಿಂದ ಈಗತಾನೆ ಕಳುಹಿತ್ತಿರುವರು. ಇಂತಹ ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಯರಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹ ಕರಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಭಗಿನಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿರಂಗಮ್ಮ (ದಿವಂಗತ ಕಂಭಂ ಚೊಕ್ಕಣ್ಣನವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ) ಮತ್ತು ಅವರ ಅಕ್ಕಂದಿರು (ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಗಿನಿ) ಶ್ರೀ|| ಸೌ|| ಗರುಡಮ್ಮ (ಇವರು ಈಗ ಪಕ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಪದವನ್ನಡರಿದರೆಂದೂ ಇವರಬಳಿಯ ಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಹೊರಹೊರಡಲವಕಾ ಶವು ತಪ್ಪಿತೆಂದೂ ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುವೆವು.) ನವರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರುವರು. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ "ಭಾಗವತ" [ಚಾ|| ನಗರದ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ (ದಿವಂಗತ) ವಿರ ಚಿತವಾದುದು] "ಗೋಪಿಕಾವಿಲಾಸ" "ರಾಧಾವಿಲಾಸ" "ವ್ಯಾಘ್ರಾಚಲ ಮಹಾತ್ಮೆ" ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಚಾಮ ರಾಜನಗರದ ಮತ್ತು ಮಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಆರ್ಯಭಗಿನಿಯವ ರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವೆವು.

ಇನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳು:—ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ದ್ವಿಪದೆಗಳು ಒಂದಾದರೂ ಪ್ರಾಸ

ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಇತರ ಕಂದಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಛಂದೋಭಂಗದೋಷಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತಂಮನ್ಯ ಭ್ರಾತೃಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಯತ್ನದಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲ ಇದೇ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೋದರಿಯರಿಂದ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇನು ಮಾಡುವರೋ-ಎಲ್ಲಿ ಬಗೆದಿಡುವರೋ-ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯವು ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರೆಯಿಂಧ ನಡೆಯುವುದಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣದ ದೋಷಗಳಿರಬಹುದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿಯಿರಲಾರದು. ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ಬಾಂಧವರು ಇದರ ದೋಷವೇನನ್ನೂ ಗಣಿಸದೆ ಗತಿಸಿದವರ ಆತ್ಮಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತಂದುದೊಂದೇ ಗುಣವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಇದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನುಳಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುವುವು.

ಇಂತಹ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಪರವಾದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಭಗವತ್ಪ್ರೇರಣೆಯಾದುದರಿಂದ್ಯ ಆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ ಅಂಕಿತದಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವೆವು. ಆಪದೋದ್ಧರಣನೂ, ತಾಪನ್ನಿವಾರಣನೂ, ದ್ರೌಪದೀ ಮಾನಸಂರಕ್ಷಕನೂ ಆದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೃಪಾಳುವೆಂದು ನಂಬಿ, ಸರ್ವಕಾಲವೂ ಆ ಪ್ರಭುವರನ ಚರಣಾರವಿಂದವನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ, ನಮ್ಮಾ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕನಾಗಿರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ವಿರಮಿಸುವೆವು.

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮಾ
ನಂಜನಗೂಡು. } ಇತಿ, ಸಂ|| ನಂ|| ಮತ್ತು ಜಿ.

ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀಯೈನಮಃ.

ದ್ರೌಪದೀವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ

ಎಂಬ

(ಅಕ್ಷಯಪ್ರದಾನ ವಿವರಣಗ್ರಂಥವು.)

" ಮೂಕಂ ಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ ಪಙ್ಗುಂ ಲಂಘಯತೇ ಗಿರಿಮ್ |
ಯತ್ಕೃಪಾ ತಮಹಂವಂದೇ ಪರಮಾನಂದ ಮಾಧವಂ || "

ರಾಗಾ

ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾ-ರಾಜಾ ಕರುಣಿಸುನೀನು | ರಾಜಾಧಿ ರಾಜ ಯದುರಾಜಾ-ಬೇಡುವೆನಾನು ||ಪ|| ಕಮಲಾಪ್ತನ ಸುತನಿಗೊಲಿದೆ-ಕಮಲಾಪ್ತನ ಸುತನಮುರಿದೆ | ಕಮಲಾಪ್ತನ ಮಾನಕಾಯ್ದೆ-ಕಮಲಾಕ್ಷಿಯ ಮಾನಕಳೆದೆ || ರಾಜಾಧಿ ||೧|| ಶರಧೀ ಜಾಮಾತನಾದೆ | ಶರಧೀಯಮೇಲೆ ಮಲಗಿದೆ | ಶರಧಿಯಲಿ ವಾಸವಾದೆ | ಶರಧಿಯ ಭಂಗಿಸಿದೆ ||ರಾಜಾಧಿ ||೨|| ಶಕಟನ್ನ ಕಾಲಿಲೊದೆದೆ | ಶಕಟನ್ನ ಭೂಮಿಗೆತುಳಿದೆ-ಶಕಟಾದಿಂ ಭಂಗಿಸಿದೆ | ಶಕಟವ್ಯೂಹದಿಮೆರೆದೆ ||ರಾಜಾಧಿ||೩|| ಧಣಿಯೆಂದು ನಂಬಿದವಗೆ-ದಣಿವಂತೆ ಭಾಗ್ಯವಿತ್ತೆ | ಧಣಿಯೆಂದು ನಂಬದವಗೆ-ದಣಿವಂತೆ ಶೋಕವಿತ್ತೆ ||ರಾಜಾಧಿ ||೪|| ದಾಸಾನುದಾಸ ಒಡ-ದಾಸ ಕೂಗುವೆನೆಂದು-ಶೇಷಗಿರೀಶಬಂಧು|ಪೋಷಿಸು ಭಕ್ತಬಂಧು ||ರಾಜಾಧಿ ||೫||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಅನಲಸಖಂಗೆರಗಿ, ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯ ಪಾದಪದ್ಮಗಳನ್ನು ನೆನೆದು, ಉಮಾಪತಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕನನ್ನು ನೆನೆದು, ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸೆಂದು ಅಡಿಗೆರಗಿ, ಜನಮೇಜಯರಾಯನಿಗೆ ವೈಶಂಪಾಯನನು ಪೇಳಿದ ಭಾರತಸಭಾಪರ್ವಕಥಾಸಾರದೊಳು ಭಗವಂತನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಯೊಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪದಸಂಗೀತ ರೂಪಕವಾಗಿ ಸಜ್ಜನರ ಚರಣಸೇವಕನು ಪೇಳುವ ಬಗೆ-

ರಾಗ—(ಹಾಡು)

ಹರಿನಾಮವೊಂದೇಸಾಲದೆ – ನರ – ಹರಿನಾಮವೊಂದೇಸಾಲದೇ || ಪ || ದುರುಳಾನನುಜ ಸೀರೆ ನೆರಿಗೆಯ ಸುಲಿಯಲು | ತರಳೆಯು ಕೂಗಿದ ನಾಮಾ||ಹರಿನಾಮ ||೧|| ಪತಿಗಳಯ್ವರುಸತ್ಯ–ವ್ರತದಿಸುಮ್ಮನಿರಲು | ಹಿತದಿ ಬಂದೊದಗಿದನಾಮಾ ||ಹರಿ ||೨|| ಕಷ್ಟಗಳೋಡಿಸಿ–ದಿಟ್ಟೆದ್ರೌಪದಿಗೆ|ಇಷ್ಟವಸಲಿಸಿದ ನಾಮಾ ||ಹರಿ ||೩|| ಪಾಂಡುಸುತರೆ ಭೂ–ಮಂಡಲಾಧಿಪರೆಂದು | ಕೊಂಡಾಡಿಸಿದ ದಿವ್ಯನಾಮಾ||ಹರಿ ||೪|| ವಾಸುಕಿಶಯನನೆ–ದೋಷರಹಿತ ನಮ್ಮ|ಶೇಷಗಿರೀಶನೆಂಬೊ ನಾಮಾ||ಹರಿ||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದ್ರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾರದರು ಪೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವೈಶಂಪಾಯನಋಷಿಗಳು ರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಲು ಜನಮೇಜಯರಾಯನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟವನಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ-

ಕಂದ|| ತರಳೆಯ ನೆರಿಪಿಡಿದೆಳೆಯಲು | ಧರೆಯೊಳಗಾದುರುಳಬೇರಬಲ್ಲನೆ ಖೋಡೀ || ನರಸಹದೇವನಕುಲರಾ | ಧುರಧೀರ-ಭೀಮನುಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ನೋಡೀ ||೧||

ಕಂದ|| ಎಲ್ಲಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣದೇವರು | ಬಲ್ಲಿದರವರೈವರೇನುಮಾಡುತಲಿದ್ದರ್|| ಚಲ್ವೆಯ ಕರಪಿಡಿದೆಳೆದಾ|ಖುಲ್ಲನಪೆಸರೇನುಎನಗೆಪೇಳುವನಾರು||

ಕಂದ|| ಸತ್ಯದಿಮೌನದೊಳಿರುತಿರೆ | ಉತ್ತಮಪತಿವ್ರತೆಯಸೀರೆಸುಲಿದವರುಂಟೇ || ಚಿತ್ತಜಪಿತಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ | ಭೃತ್ಯರುಪಾಂಡವರುಅವರಿಗಪಜಯವುಂಟೇ ||

ಕಂದ|| ಹರಿನಾಮಸೂರ್ಯತನಯನ | ಧೊರೆವೈರಿಯರಾಣಿಯೆನ್ನು ಸಲಹಿದ ಕಥೆಯಂ | ಕರುಣದಿಪೇಳ್ಯೆ ಮುನಿವರ | ಚರಣಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುವೆನೆಂದು ಬೇಡಿದ ರಾಯಂ || ೪ ||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾಯನು ಋಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಲು, ಆಗ ವೈಶಂಪಾಯನರು ಭಗವಂತನನ್ನು ನೆನೆದು-ಹೇ ರಾಯ, ಕೇಳೆಂದು ಪೇಳುವ ಬಗೆ-

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು)

ಪೇಳುವೆ ನಾನು-ಕೃಷ್ಣನಕಥೆ-ಪೇಳುವೆನಾನು || ಪ || ತನ್ನ ನಂಬಿದ ಜನ-ರನ್ನು ಬೆಂಬಿಡನೆಂಬು | ದನ್ನು ತೋರಿದ ಪ್ರಸನ್ನ ಶ್ರೀಶನ ಲೀಲೆ||ಪೇಳುವೆ ||೧|| ಯಾರಾದರಾಗಲಿ | ಕೋರಿಭಜಿಸುವರ | ಸೇರಿ ಪೊರೆವ ಮುರಾರಿಚರಿತೆಗಳ||ಪೇಳುವೆ ||೨|| ದೋಷರಹಿತ ನಮ್ಮ-ಶೇಷಗಿರೀಶನು | ದಾಸರ ಸಲಹಿದ ವಾಸುದೇವನಮಹಿಮೆ || ಪೇಳುವೆ||೩||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ವೈಶಂಪಾಯನರು ಭಗವಂತನ ಚರಿತೆಪೇಳಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛೈಸಿ, ರಾಯಕೇಳೆಂದು ಮುಂದಿನ ಕಥಾ

ಭಾಗವನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಧರ್ಮರಾಯನು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪ ಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಸೂಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಕೆಲವು ದಿನ ಗಳಮೇಲೆ, ಹಸ್ತಿನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದುದಿನ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನ ಸಭೆ ತುಂಬಿರಲು, ದ್ರೋಣ, ಭೀಷ್ಮ, ಕೃಪ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮರೂ ದುರ್ಯೋಧನ-ದುಶ್ಯಾಸನ-ಶಕುನಿ-ಕರ್ಣ-ಸೈಂಧವ ಮೊದಲಾದ ವರೂ ನೆರೆದಿರಲು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಸಭೆ ತುಂಬಿರಲು, ರಾಜಸೂ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ರಾಜಸೂಯಾಗದ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ರಾಯನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡುವ ಬಗೆ-

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು)

ರಾಜಸೂಯಾಗವ-ಮಾಡಿದಮಹರಾಯ || ರಾಜಮಾರ್ತಾಂ ಡನು-ರಾಜಶಿಖಾಮಣಿ ||ಪ|| ಇಂದ್ರನ ಸಭೆಯಂತೆ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಮಿಸಿ ದನು || ಬಂದವಿಪ್ರರಿಗೆಲ್ಲ ಬಹುಧನನೀಡಿದ|ತಂದೆಯ ಸ್ವರ್ಗದಿ ಪೂಜ್ಯ ನೆಂದೆನಿಸಿದ ||೧|| ಸುರನರಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ-ಹರುಷವ ತೋರಿದ | ಧರೆಪತಿ ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಧಿಕತಾನೆಂದು ಮೆರೆದ | ಕರು-ತುರುಗಳ ದಶ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷವ ಕೊಟ್ಟ || ರಾಜ ||೨|| ಕಪ್ಪವಕೊಂಡನು - ದಿಗ್ದೇಶದೊಳು ತಾನು | ಎಪ್ಪತ್ತುಖರ್ವದ್ರವ್ಯ-ಬೊಕ್ಕಸ ತುಂಬಿದನು | ಸರ್ಪಭೂಷಣಮೆಚ್ಚಿ ಹರಿಯಕೊಂಡಾಡಿದನು || ರಾಜ ||೩|| ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳು-ಬಲ್ಲಿದ ನೃಪಕೂಟ | ಫುಲ್ಲಲೋಚನೆಯರ-ಚಲ್ಲಕಂಗಳನೋಟ || ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ರಲ್ಲಿ-ಕೃಷ್ಣನ ಒಡ್ಯಾಟ || ರಾಜಸೂ ||೪|| ವಾಸವಾದಿಗಳೆಲ್ಲ-ನೆರೆದ ರಂಬರದೊಳು | ದಾಸನಾರದವೀಣಾಗಾನವ ಮಾಡಲು | ಶೇಷಗಿರೀಶ ನಮ್ಮ-ಕೇಶವಸುಖಿಸಲು || ರಾಜಸೂ ||೫||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಧರ್ಮರಾಯನ ನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲು, ಭೀಷ್ಮಾದಿ ಸಜ್ಜನರು ಸಂತೋಷಪಡಲು,

ದುರ್ಜನರಾದ ದುರ್ಯೋಧನ, ಶಕುನಿ, ಕರ್ಣ-ಸೈಂಧವ ಮೊದಲಾದವರು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ತಲೆಬಾಗಿ ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಿ ಏನು ಮಾಡುವ--ಎಂದು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಕುಳಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ದುರ್ಯೋಧನನು ಶಕುನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ-ಹೇಳುವ ಬಗೆ-

(ಹಾಡು)

ಮಾನವಗೊಂಡರು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು---ದೀನನಾದೆನಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ| ಮಾನಿನಿದ್ರೌಪದಿ ನಗುತಿದ್ದಳು ನಾ-ನೇನಮಾಡಲಾವೇಳೆಯಲಿ || ಪ || ಜಲವಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲಿ ಜಲವಿರದ-ಜಲವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲಿ ಜಲವಿಹುದ|ಜಲಜ ಮುಖಿಯರೆಲ್ಲರು ತುಂಬಿಹರಾಜಲದೊಳು ನಾಬಿದ್ದೊರಳಿದುದಾ-ಕಳವಳಿಸುತಲೆದ್ದೆನು ನೋಡುತ ಘೊಳ್ಳೆಂದು ನಕ್ಕರವರಿಗೆ ಮೋದಾ||೧||ಕದ ವಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲಿ ಕದವಿರದ-ಕದವಿಲ್ಲದಸ್ಥಳದಲಿ ಕದವಿಹುದಾ | ಅದನರಿಯದೆ ನಾನಡೆದು ಗೋಡೆಗಪ್ಪಳಿಸಿ ಬಿದ್ದೆಕೇಳು ವಿನೋದ || ಚದುರರೆಲ್ಲರು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದರಾ ನಿದಕೆ ಬದಲು ಮಾಡುವೆ ಬೇಗ || ೨ || ದಾಸಿಯಕೆಲಸದಿ ನಿಲಿಸಲುಬೇಕು ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಉಪಾಯಪೇಳೆಂದು | ಆಸರವಡಗದು ಆಪರಿಯಂತರ ಲೇಸಾಗುವದೆ ಎಮಗೆಲೊ ಎಂದು | ಶೇಷಗಿರೀಶನು ದ್ವಾರಕಿಗೈದಿಹ ದೋಷವಿಲ್ಲ ನುಡಿನುಡಿಯೆಂದು ||೩||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರುಳನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನು ಕಳಿಂಗನೊಡನೆ ಸಂತಾಪದಿಂದುಸುರಲು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೇನಾದರೊಂದು ಉಪಾಯಪೇಳೆಂದು ಕರ್ಣನು ಉಪಚರಿಸಲು ಕಳಿಂಗನು ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನೆನೆದು ದುರುಳನ ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನುಡಿದ ಬಗೆ-

ರಾಗಾ—(ಏನಗೈದರೇನು ನಿನ್ನ)

ಇದಕೆಯೋಚಿಸುವರೆ ಮಹಾರಾಯಸೀನಲಾ–––ಒಂದುಪಾಯ ಮುಂಟಲಾ ||ಪ|| ಸಭೆಯು ಮಾಡಿ ಪಾಂಡು ಸುತರ ಕರೆಸು ಬೇಗದಿ | ಅವರು ಬರಲಿ ಮೋದದಿ ||೧|| ಪಗಡೆಯಾಡಿ ಸೋಲಿಸುವೆನು ಮಾನ ಗೊಂಡರಾ-ಆ ದುರುಳರೆಲ್ಲರಾ ||೨|| ದಾಸಿಕೆಲಸಕಿಡುವೆ ಪಾಂಚಾಲ ಸುತೆಯಳಾ | ನಿನಗೆ ದೋಷವಿಲ್ಲಲಾ ||೩|| ಬೊಪ್ಪನವರಿಗರುಹಿ ಸ ಮ್ಮತಿಯಪಡಿಸೆಲಾ | ಮಾತೆಯಳಿಗೆ ಪೇಳ್ಲಲಾ ||೪|| ಭೀಮಮುನಿದರ ವನಭಯವು ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಲಾ–ನಾನಿರುವೆ ಕೇಳಿಲಾ ||೫|| ಧರ್ಮಸುತ ನ ವಿಾರಿಪಾರ್ಥ ನಡೆವನಲ್ಲಲಾ–ಇದರ ಮರ್ಮಬಲ್ಲೆಲಾ||೬||ಹುಡುಗ ರಿಬ್ಬರಧಟು ನಮಗೆ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲಲಾ | ಅವರಗಣನೆಯಿಲ್ಲಲಾ ||೭|| ಕುಂತಿ ಪಿರಿಯಮಗನು ಆಟಕೊದಗಿ ಬಹನೆಲಾ––ನೀನು ಪಂಥವಾಡೆ ಲಾ || ೮ || ಶೇಷಗಿರಿಯ ವಾಸದ್ವಾರಕೀಯೊಳಿರುವನು-ಸಂತೋಷ ಪ ಟ್ಟಿನು || ೯ ||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಳಿಂಗನು ಪೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನನು ಕೇಳಿ, ಶಕುನಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರವಾಡಿ ಕಾ ರ್ಯವು ಕೈಕೂಡಿ ಬರುವುದೆಂದು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನ ಅರಮ ನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ತಂದೆಯನ್ನು ಕಂಡಬಗೆ–

ರಾಗಾ||—ಹಾಡು

ಬಂದನು ಒಳಮಂದಿರಕೇ–ಅಂಧನೃಪಗೆ ವಂದಿಸಿದ ದುರ್ಯೋಧ ನನೂ | ಮಂದಗಮನೆ ಗಾಂಧಾರಿಯು ಅಲ್ಲಿರೆ ತಂದಿರುವನು ಮಗ ಹೊ ಸಗೆಯನೂ||ಪ||ಲೋಚನಯುನೆ ಮಾತನು ಕೇಳುತ–ಭೂಪಾಲನು ಕುವ ರನ ಮನ್ನಿಸುತಾ | ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರು ಬಂದಿಹರೇತಕೆ ಕಾರಣ ಪೇಳು ಕೇಳು

ವೆ ಮಾತಾ||೧||ಎಂದ ಮಾತನಾಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ವಂದಿಸಿ ನಿಂದು ನುಡಿದನು ವಿನಯದಲಿ | ಮಂದಭಾಗ್ಯನಾನಿಂದ್ರ ಪ್ರಸ್ಥದಿ ಬಲು ನೊಂದುಬಂದಿಹೆ ನೀವು ಕೇಳಿ ||೨|| ಮಾನಗೊಂಡರಾ ಪಾಂಡುಸುತರು ನಾಪ್ರಾಣಬಿಡುವೆ ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡೀ | ಹೀನತನದಿ ಜೀವಿಸಲರಿಯೆನು-ಇನ್ನೇತಕೆ ಪುತ್ರರಾಸೆಯನ್ನು ಬಿಡಿ ||೩|| ಮಕ್ಕಳು ಬೇಕೆಂದರೆ ನೀವ್ ತಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳ ಕರೆಯಿಸಿರಿ ಮರೆಯದೆ ಈಗ | ತಕ್ಕೌಷಧಿಯನು ಮಾಡಿಸಿಯಿರುವೆ ಬಹು ಕಕ್ಕಸಭಟರಿಗಿಕ್ಕುವೆ ಬೇಗ ||೪|| ನುಡಿಗೇಳುತ ಗಡಗಡನಡುಗುತಲಾ ಪೊಡವಿಪತಿ ಮೂರ್ಛೆಯಸಾರೇ | ಮಡದಿಯು ಕುರುಡಿಸಿ ಉಪಚರಿಸಲು ಆದುರುತಲಂಧನು ಬಾಯಾರೇ ||೫|| ಬೊಪ್ಪನವರ ಕೃಪೆಯಿಲ್ಲವು ನಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನು ನುಡಿನುಡಿಯಿರೆನಲೂ | ಅಪ್ಪಬಾರೋ-ಎಂದಪ್ಪುತ ಶೇಷಗಿರೀಶನ ನೆನೆನೆನೆಯುತ ಕುರುಡಿಸಿದಾ (!) ||೬||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರ್ಯೋಧನನಾಡುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪುತ್ರಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮನಮರುಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ-

ಗೀತೆ|| ಏನುನೆನೆದಿಹೆ-ಮಗನೆಪೇಳೆಲೊ | ನಾನುಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವೆಕೇಳೆಲೊ ||ಪ|| ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಕರೆಸುವೆನೆಲೊ | ಅಖಂಡಲಾತ್ಮಜ ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲೆಲೊ ||೧|| ಭೀಮನಿದಿರೆ ಸುತ್ರಾಮನಿಲುವನೆ | ಭೂಮಿಪಾಲ ಧರ್ಮರಾಯ ಅಜಿತನೇ ||೨|| ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಕುಹುಕವರಿಯರು | ಥವಳಿಕಾರರು-ದ್ರೋಹಮಾಡ್ಪರು ||೩|| ಕರ್ಣಶಕುನಿಯಾ-ಮಾತಕೇಳದೆ | ಕನ್ಯೆದ್ರೌಪದೀ ಗೊಡವೆಪೋಗದೆ ||೪|| ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯಾ ಯಮಜಕೇಳೆಲೊ | ಪಂಥವಾಡಿದೇ-ಕೇಡು ನಿನಗಿದು ||೫|| ಪುತ್ರರಹಿತನು ಎನಿಸಿಕೊಂಬೆನು | ಮಿತ್ರವಿದುರನಾ ನುಡಿಯಪೇಳ್ವೆನೂ||

ತರುಣಿಪೇಳಲೇ-ಬುದ್ಧಿಮಗನಿಗೆ | ಕರುಣಿ ಕೃಷ್ಣನು ಹೋಣೆಗಾರನವರಿಗೆ ||೭|| ವ್ಯರ್ಥ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಗಳ ಬಿಡುವರು | ಅನರ್ಥಸಾಧಕಾನೆಂದು ಅರಿಯರು ||೮|| ಶೇಷಗಿರಿಯವಾಸನ್ನ ದಾಸರು | ಲೇಸುಪಡೆವರು ಘಾಸಿಯಾಗರು ||೯||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನು ಕಣ್ಣಿನಿಂ ಜಲಬಿಂದುಗಳುದುರುತ್ತಿರಲು ಗದ್ಗದ ಸ್ವರದಿಂದ ಮಗನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅದಕ್ಕಾತನು ತಂದೆಗೆ ವಂದಿಸಿ 'ನಾವು ನೂರ್ವರೂ ಮಡುವಿನೊಳು ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಬಿಡುವೆವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡಲು ಅಂಧನೃಪನು ಪುತ್ರಮೋಹದಿಂದ ದುಷ್ಟನ ಮಾತನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಬಗೆ—

ದ್ವಿಪದೆ *

ಏನಪೇಳುವೆ ವಿಚಿತ್ರದಕಥೆಯ ಮಹರಾಯ | ಪುತ್ರಮೋಹವು ಪಿತಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಬಹುದು || ಮಗನಮಾತಿಗೆ ಒಡಂಬಟ್ಟು ಅಂಧನೃಪಾಲ | ಸಭೆಮಾಡಿ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಕರೆಸಿ ತಹನೆನಲು || ಬಂದ ದುರ್ಯೋಧನನು ಶಕುನಿ ಯಿದ್ದೆಡೆಗಾಗಿ | ಕರ್ಣಸೈಂಧವರನ್ನು ಕರೆಸಿದನು ಬೇಗ || ತಂದೆ ಸಮ್ಮತಿಯಾದುದೆಲ್ಲವರಿಗು ಸುರಿದನ || ಹರುಷಪಟ್ಟರು ದುರುಳರೆಲ್ಲಗುಂಪಾಗಿ ತಾವ' | ಮಂಟಪವ ಶೃಂಗಾರಮಾಡಿಸಿದ ರಾಕ್ಷಣದಿ | ರಜತದಲಿ ಗೋಡೆಗಳ ಭಂಗಾರ ಸ್ತಂಭಗಳು | ವಜ್ರದಲಿ ಸೋಪಾನ ಕಟ್ಟಿದ ಸರೋವರವು || ಮಾಣಿಕದ ಗದ್ದುಗೆಯು

* ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸನಿಯಮವಾಗಲೀ-ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರವಾಗಲಿ-ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮವಾಚಕರು ಆಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ; ಆದರೆ, ಇದು ಪ್ರಕಾಶಕರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯಕಾರರು ಗತಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಥಾಸಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಗಮನಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಾರದಾಗಿದೆ. ಸಂ|| ನಂ.

ಕಾಣೆನದರ ಸಮಾನ | ಸಾಲುಮಣಿಪೀಠಗಳು ತಂದಿರಿಸಿದರು ಅಲ್ಲಿ | ಮುತ್ತಿನಾಝೂಲರಿಯು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಹುದು | ನೀಲಮಣಿಪೋಣಿಸಿಹ ತೋರಣವು ಬಿಗಿದಿಹುದು || ಸ್ಫಟಿಕದಾಹಲಗೆಗಳು ದಾರಿಯಲಿ ಹಾಸಿಹವು | ಗೋಮೇದಿಕದ ಕದವನಿಲಿಸಿಹುದು ಮನೆಮನೆಗೆ | ಪುಷ್ಯರಾಗದಿ ನಿಲುವು ಶೃಂಗಾರವಾಗಿಹುದು | ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯರನು ಧಿಕ್ಕರಿಪ ನಾರಿಯರು | ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಿಂಡಿಗಳ ಪಿಡಿದು ನಿಂದಿಹರಾಗ | ಚಿತ್ರಗಳ ಬರೆದಿರುವ ರಾಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ || ಕಳಶಕನ್ನಡಿ ಪಿಡಿದು ನಿಂದಿಹರು ನಾರಿಯರು | ಉಪಚರಿಸುವಂತಿಹವು ಭಂಗಾರಪ್ರತಿಮೆಗಳು || ಘಮಘಮಿಸುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯವಿಟ್ಟಿಹರು||ರಾಯರಿಗೆಉಡುಗೊರೆಯುಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವರಾ| ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದ ಸಭೆಯನಾಚಿಸುವುದೀಸಭೆಯು || ಪಟ್ಟಣದ ಶೃಂಗಾರವಾಯಿತಾವೇಳೆಯಲಿ | ಮನೆಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳು ಗೊನೆಬಾಳೆಕಟ್ಟಿಹುದು | ಹೊಂಬಾಳೆಯಡಿಕೆ ಗೊನೆ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿಹುದು || ಗುಗ್ಗುಳದ ಧೂಪಗಳು ಪಟ್ಟಣವ ತುಂಬಿಹುದು|ನಡಮಡಿಯ ಹಾಸಿಹರು ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ|ಸರ್ವರೂ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿಹರು ಪುರದಲ್ಲಿ || ದ್ರೋಣಭೀಷ್ಮರು ವಿದುರರೀಮಾತಕೇಳಿದರು | ಕೆಟ್ಟಿತೀಕಾರ್ಯವೆಮ್ಮನುಡಿಗೇಳದುರುಳ | ಅಂಧನೃಪ ಕೆಡಿಸಿದನು ನಮಗೇಕೆ ಈ ಚಿಂತೆ || ಹರಿಯಸಂಕಲ್ಪವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯುವುದೀಗ | ಮುಂದೆ ಬಹುಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಿದರಿಂದ | ಬಲುಕಂಟಕನು ಪಾಪಿ ದುರುಳದುರ್ಯೋಧನನು || ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರೆ ಸಜ್ಜನರು ಮನದಲ್ಲಿ|ಬಂದನಾದುರ್ಯೋಧನನು ಪಿತನ ಬಳಿಗಾಗಿ || ಪಟ್ಟಣವಸಿಂಗರಿಸಿದೆನಪ್ಪಣೆಯಮೇರೆ | ಸಭೆಯ ನಿರ್ಮಿಸಿಹೆನವರಸಭೆ ಗಿಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ || ಕರೆಯಿಸಿರಿ ಮಕ್ಕಳನು ಪಗಡೆಯಾಡಲುಬೇಕು || ಕೇಳುತಿರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಕಾನಂದ ಪಡಿಸುವೆನು || ಎಂದು ಪೇಳಲು ಅಂಧ ನಿ

ಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತಾಗ | ಕರಣಿಕರಕಯ್ಯಿಂದ ಪತ್ರವನು ಬರೆಯಿಸಿದ || ಉಡುಗೊರೆಯು ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳಕಟ್ಟಿಸಿದ | ಧರ್ಮಜನ ಬಳಿಗಾಗ ಕಳುಹಿದನು ಮಂತ್ರಿಗಳ | ಪಯಣದಲಿ ಬಂದರಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರವರಕೆ || ಧರ್ಮರಾಯನ ಕಂಡು, ಓಲೆ-ಉಡುಗೊರೆಕೊಡಲು || ಬೊಪ್ಪ ಕಳುಹಿದನೆಂದು ಸಂತೋಷಪಡುತಧೊರೆ | ಕರಣಿಕರ ಕರೆದಿತ್ತನಾ ಪಿತನ ಪತ್ರವನು || ಶೇಷಗಿರಿವಾಸನ್ನದಾಸ ಜನಮೇಜಯನೆ | ಪೇಳ್ವೆ ಕೇಳಿನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಥಾಸಾರಮಂ ||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನು ಕಳುಹಿದ ಚಾರರು, ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಪತ್ರವನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸಲು,ರಾಯನು ಆನಂದ ಭರಿತನಾಗಿ ಭೀಮಾರ್ಜುನ ನಕುಲ ಸಹದೇವ ದ್ರೌಪದಿಯರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮಾತೆಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪತ್ರವನ್ನು ವಾಚಿಸುವ ಬಗೆ—

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು)

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತು ಮಹಾರಾಜಧರ್ಮಜನಿನಗೆ | ಅರ್ಥಿಯಲಿ ಬರೆದೆ ಆಶೀರ್ವಾದಪತ್ರಿಕೆಯ ||ಪ|| ರಾಜಸೂಯಾಗವನು ಮಾಡಿದಾ ಸಂಭ್ರಮವು | ರಾಜ್ಯದಿಂದಲಿ ಕೇಳಿಸುಖವಾಯ್ತು ಮನವು ||೧|| ಸಭೆಯ ವರ್ಣನೆ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆನಾ | ತ್ರಿಭುವನದೊಳಗಿಲ್ಲೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದರದನಾ ||೨|| ನಿನ್ನ ಪೋಲುವ ದೊರೆಗಳಾರಿಹರು ಧರೆಯೊಳಗೆ | ಎನ್ನ ತಮ್ಮನ ಪುಣ್ಯ ಸಫಲವಾಯಿತ್ತಾಗ ||೩|| ಭೀಮಪಾರ್ಥರ ಸಮವು ಇಲ್ಲ ಮೂಲೋಕದೊಳು|ಕಾಮಜನಕನೆ ನಿನ್ನ ಮೈದುನನು ಕೇಳು ||೪|| ಭೂಲೋಕದಿಂದ್ರ ನೀನೆಂದು ಕೊಂಡಾಡುವರು | ಶ್ರೀಲೋಲನೊಲಿದಿರುವ ಕಂದಮರೆಯದಿರು ||೫|| ಹಸ್ತಿನಾಪುರದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ

ರುವ ಮಗತಾನು | ಹಸ್ತಿವಾಹನ ಸಭೆಗೆ ಮಿಗಿಲೆಂಬರದನು ||೬|| ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕೇಳಮೇಳದಲಿರಲಿ ಬೇಕೆಂದೂ |ಎನ್ನ ಸುತನಭಿಲಾಷೆ ಪಡುವ ಗುಣಸಿಂಧೂ ||೭|| ಭೀಮಪಾರ್ಥನು ನಕುಲಸಹದೇವ ಸಹಿತ | ಪ್ರೇಮದೊಳು ಬಂದು ಅರ್ಥಿಯ ಸಲಿಸುದಾತಾ ||೮|| ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ಕೈವಶವಾಗಿಹನು ನಿನಗೆ | ಲೇಸುಪಾಲಿಸುವ ಕೈ ಮುಗಿವೆ ಕೇಶವಗೆ ||೯||

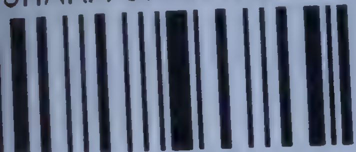
ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾಚಕಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗೆ, ಭೀಮ,ಪಾರ್ಥ, ನಕುಲ, ಸಹದೇವರು ಕಳವಳಗೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಮನನೊಂದು ಅಯ್ವರು ಪತಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ—

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು) (ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ)

ಸ್ವಪ್ನವ ಕಂಡೆನಲ್ಲ | ತಪ್ಪದೆ ಬಂತಲ್ಲ || ಮುಪ್ಪಾಯ್ತು ಸಿರಿಗೆನ-ಮ್ಮಪ್ಪನೀ ಕೃಷ್ಣನೆಬಲ್ಲ || ಕಣ್ಣೀರುಸುರಿವುದನು | ಕೆದರಿದ ಓರ್ವ ಕನ್ನೆಯ ಕಲಹವನ್ನು | ಎನ್ನ ಮೈಧೂಳ್ಗಳನ್ನು-ಕೆನ್ನೇಮೇಲೆ ಹೊಯ್ಯಳನ್ನು ||ಸ್ವಪ್ನವ ||೧|| ಸಿರಿನೀಗಿ ನಿಂತಿಹುದನು | ಅಯ್ವರಮುಂದೆ-ನೆರಿಗೆಯ ಸೆಳೆವುದನ್ನು || ಪರಿಪರಿಬಾಧೆಯನ್ನು | ದುರುಳರ ಮೋದವನ್ನು|| ಸ್ವಪ್ನವ ||೨|| ನರಿಬಂದು ಹೂಂಕರಿಸಲು-ಭೀಮಪಾರ್ಥರು-ಮರೆಯಾಗಿಯೋಡುತಿರಲು || ಸರಸದಿಂದೆನ್ನ ಕರವ ಪಿಡಿದು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರಲು || ಸ್ವಪ್ನವ ||೩|| ಉರಿದುಬೀಳಲು ಅರಮನೆ-ನಾವೆಲ್ಲರು-ನಡುಅಡವಿಯೊಳಿಹುದನ್ನೆ || ನಡುಹಗಲೊಳು ಶೋಕ | ಪಡಿಸಿನಡೆವುದನ್ನೆ || ೪ || ಲೇಸುಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ-ಈ ಪತ್ರದಿಂದ-ಘಾಸಿಪಡುವೆನಲ್ಲ | ದೋಷರಹಿತನಮ್ಮ-ಶೇಷಗಿರೀಶಬಲ್ಲ ||೫||

ವಚನ॥ ಈ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರೌಪದಿ, ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತೆಯಾಗಿ ಪತಿಗಳಯ್ವರನ್ನು ನೋಡಿ ಮರುಗುತ್ತಿರಲು ಭೀಮಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ—

ಕಂದ॥ ಕಳವಳಿಪಸತಿಯ ನೋಡುತ |
ಕಲಿಭೀಮನು ನುಡಿದಬಳಲಿನೀಂಕೆಡಬೇಡಾ ||
ನಳಿನೋದರನಮಗಿರುವನು |
ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯೆ ಭಯವಿದೇಕೆ ನಾನಿರುವಲ್ಲೀ ||೧||
ಮಾರಿಯಸರಸವನಾಡಲು |
ಕ್ರೂರನು ಕರಯಿಸಿಹನೆಮ್ಮ ವಾರಿಜಮುಖಿಯೆ ||
ಭೂರಿಯಭುಜಬಲ ತೋರುವೆ |
ಸಾರುವೆ ಮದನಾರಿನಿಂತರೂ ಬಿಡೆ ಚಪಳೇ ||೨||
ಮಾತುಗಳಪೋಗಲಾಡದೆ |
ದೂತನ ಮುಂದೆನ್ನ ಶೌರ್ಯವಾಪಲು ಗುಣವೇಂ ||
ತಾತನು ಬರೆದಿಹನೋಲೆಯ |
ನಾಥನು ಹರಿ, ನಮ್ಮೊಳಿರ್ಪನೆನಲರ್ಜುನನು ||೩||
ಬೇಸರ ಪಡುತಿದೆ ಮನವಿದು |
ಮೋಸವ ಮಾಡುವರು ಖಳರುದೋಷಕೆ ಹೆದರರ್ ||
ಘಾಸಿಯು ತಪ್ಪದು ನಮಗಿದು |
ಶ್ರೀಶನಕೃಪೆಯೆಂದರಾ ನಕುಲ ಸಹದೇವರ್ ||೪||
ಅರಗಿನಮನೆಯಿಂದಾಪರಿ |
ದುರುಳರು ನಮಗಿತ್ತ ಬಾಧೆ ಮರೆಯಲು ಒಹುದೇ ||
ತರಳರಪೊರೆಯೆಂದೆನ್ನುತ |
ಕರಮುಗಿದಳು ಕುಂತಿಕೃಷ್ಣನ ಚರಣವನೆನೆದು ||೫||

ಭೀಮನ ಫಲ್ಗುಣನಕುಲನ |
ಭಾಮಿನಿ, ಸಹದೇವ, ಮಾತೆಯಾಡಿದಮಾತಂ ||
ಪ್ರೇಮದಿ ಕೇಳುತ ಧರ್ಮಜ |
ಕಾಮನ ಪಿತಕರುಣಿಸೆಂದ ಬಾಯಾರುತಲೀ ||೬||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಯ್ವರೂ ಸತಿ ಸಹಿತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳಂ ಸಂತಾಪವಮಂ, ಕುಂತಿಯೊಡನುಸುರಿ ಚೊಪ್ಪ ಕರೆಯಿಸಿದರೆ ಪೋಗದಿರುವುದನುಚಿತವೆಂದು ಮನ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಾರವಿಂದವನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡುವ ಬಗೆ—

(ಹಾಡು)

ಶರಣಗೆ ವರ ಕೊಡು ಕೊಡೊ ಮುರಾರೇ | ದುರುಳನ ಕೈ ಬಿಡ್ಸಿಬಿಡು ||ಪ|| ತಂದೆಯನ್ನು ಬಂಧನದೊಳಗಿಟ್ಟ-ಮಂದಮತಿಯು ತಾ ಕೆಟ್ಟಮುರಾರೆ || ಶರಣಗೆ ||೧|| ತಂದೆ ನೀನೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾ-ಕಂದನ ಬಾಧಿಸಿ ನೊಂದಮುರಾರೇ || ಶರಣಗೆ ||೨|| ಅನುಜನ ಸಭೆಯಿಂ ಜೊರ ಡಿಸೆ ಮೂರ್ಖನು-ದನುಜಗೆ ಮುನಿದಂದದಿ - ಮುರಾರೇ || ದುರುಳನ ಕೈ ||೩|| ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಪಾಲಿಪ ನಿನ್ನ ಬಿರುದೂ-ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಪುದು ಮುರಾರೇ || ಶರಣಗೆ ||೪|| ಶೇಷಗಿರೀಶನ ದಾಸನಾನೆಂದೂ-ಪೋಷಿಸಿಂದು ನೀ ಬಂದು ಮುರಾರೇ || ಶರಣಗೆ ||೫||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಾರವಿಂದವನ್ನು ನೆನೆದು ಶುಭದಿನ ಶುಭಲಗ್ನವನ್ನು ನೋಡಿ, ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಿಂ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರದಿಂದ ಹೊರಟು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಿಗೆ ಬಂದ ಬಗೆ-

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು)

ಪೊರಟನು ಧರ್ಮರಾಯನು-ಹರಿಸೇವಕನು ||ಪ|| ಪೊರಟನು ಧರ್ಮರಾಯನು-ನರಹರಿಸೇವಕನು | ಸ್ಮರಿಸುತ ಕೃಷ್ಣರಾಯನು ಕೈ ಬಿಡನೆಂದನು || ಪೊರಟನು ||ಅ|| ಗುಡುಗಲು ಭೂಮಿಯೊಳು-ಉಡುಗಣವುದುರಲು | ಗಿಡಮರಗಳು ಕೂಗಲು-ನೋಡುತ್ತಬರಲು || ಪೊರಟನು ||೧|| ಗಜಗಳು ಕಣ್ಣೀರ್ ಸುರಿಸೆ | ಧ್ವಜ ದಂಡಂಗಳೊಡೆಯೆ | ವಿಜನಯೂಥವು ಮುರಿಯೆ-ಕಾಣುತ್ತ ಮೈಮುರಿಯೆ || ಪೊರಟನು ||೨|| ಬುಧನೋರ್ವನೆದುರಾಗಲು | ವಿಧವೆಯಳುತ್ತಬರಲು||ಒದರುತಗೋಮಾಯನಾಯ್ಗಳು-ಖಗ ಮೃಗ ಜೀವಿಗಳು || ಪೊರಟನು ||೩|| ಹುಲಿಯನು ನರಿಯಟ್ಟುವುದಾ-ಗಿಳಿ ಗಿಡುಗನಮೇಲೆರಗುವುದಾ | ಫಲುಗುಣಕಾಣುತ್ತ ಬೆದರಿದ-ಮನದೊಳು ಮರುಗಿದ || ಪೊರಟನು ||೪|| ತೈಲಕಟಾಹವೊಂದು-ತರುತ ಬಿದ್ದನು ಮುಂದು | ಹೊಯ್ಮಾಟವಾಯಿತೆಂದರು-ಜನರೆಲ್ಲ ನಿಂದು || ಪೊರಟನು ||೫|| ನುಡಿದನು ಭೀಮನಿಂದು-ದುಡುಕುವ ಖಳನು ಬಂದು | ಕಡೆಗಾಲವವನಿಗೆಂದನು-ಸೂಚನೆಯಿದೆಂದು ||೬|| ಶೇಷಗಿರೀಶ ನಮ್ಮ-ಪೋಷಿಸುಪರಬೊಮ್ಮ | ದಾಸರಾವಲ್ಲವೆ ನಿಮ್ಮ-ಎಂದನಾಧರ್ಮ ||೭||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮರಾಯನು ಬರುತ ಬರುತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದುಶ್ಶಕುನಗಳಂ ಕಂಡು ಸರ್ವರೂ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಕುಂತಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ---

ಕಂದ || ಅಪಶಕುನಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ | ಅವಮಾನವು ಬಹಳ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗದಿಹುದೇ || ಅವಮಾನ-ಮಾನವೆಲ್ಲವು | ನವನೀತ ಚೋರನಿಗಾಯ್ತು ಎಂದಳು ಕುಂತೀ||

ವಚನ ॥ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದೊಳೈದಿ ಕರಿಪುರದ ಹೊರಬನದೊಳ್ ಧರ್ಮರಾಯನು ಬೀಡು ಬಿಡಿಸಿದ ಬಗೆ---

(ಹಾಡು)

ನರಹರಿ ಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುತ ಧರ್ಮಜ ಕರಿಪುರ ದಾರಿಯ ನೋಡುತಲಿ | ಕರಿರಥ ತುರುಗೆಪದಾತಿಗಳೊಡನಾ-ಧೊರೆಮಕ್ಕಳು ಬರುತಿಹರಲ್ಲಿ ||ಪ|| ಪಥದಲಿ ಕಾಣುವ ಅರಸುಗಳು ಬಹುಮತಿಯುಡುಗೊರೆಗಳನೀಯುತಲಿ | ಹಿತವನು ಮಾಡುತ ಕಳಹುವನಾ ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಪಾಂಡುಸುತನಲ್ಲಿ ||೧|| ಅಂದಳದೊಳು ದ್ರೌಪದಿ ಬರುವಳಾ ಮಂದಗಮನೆಯರ ಗುಂಪಿನಲಿ | ಸುಂದರಿ ಸರ್ವಾಭರಣವಿಟ್ಟಳು ಇಂದಿರೇಶನ ಪಾಡುತಲಿ ||೨|| ಕುಸುಮ ಮಳೆಯ ಕರೆದರು ಸುರಸತಿಯರು | ಶಶಿಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿ ಶಿರಿಮುಡಿಗೆ | ಶಶಿಮುಖಿ ಪಾರ್ವತಿ ಯರುಂಧತೀರತಿ-ಶ್ಯಾಮಳೆಯರ್ ಕರಮುಗಿವರಡಿಗಡಿಗೆ ||೩|| ಈ ಪರಿ ವೈಭವದಿಂದಲಿ ಬಂದರು | ಶ್ರೀಪತಿ ದಾಸರು ಹರುಷದಲಿ || ದೀಪಿಗಳಿರುತಿಹ ಪಟ್ಟಣನೋಡುತ | ತೋಪಿಲಿ ದಂಡಿಳಿಸಿದರಲ್ಲಿ ||೪|| ಚರರು ಬಂದರು ಕರ ಮುಗಿದು ಪೇಳಿದರು | ಧೊರೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಗೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ಧುರಧೀರರು ಪಾಂಡು ಕುಮಾರರು ಬಂದಿಳಿದರು ಕರಿಪುರ ಸರಿಸದಲಿ ||೫|| ಎಂದ ನುಡಿಯ ಕೇಳುತಲಂಧನು ಹಾ ಯೆಂದು ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿದ ನಾಗಾ || ಬಂದುಪಚರಿಸಿ ಕುರುಡಿಸಿದನು ತನ್ನಾ | ತಂದೆಯ ದುರ್ಯೋಧನ ಬೇಗಾ ||೬|| ಹುಡುಗನ ಮಾತನು ಕುರುಡನು ಕೇಳಿದ ಕಡುಮೂರ್ಖನೆಂಬುವರೆಲ್ಲಾ | ಕಡುಗಲಿ ಭೀಮನು ಬಂದಿಹ ಗದೆಯಲಿ | ಹೊಡೆದಪ್ಪಳಿಸದೆ ಬಿಡನಲ್ಲಾ ||೭|| ಶಿರಿಸೂರೆಯ ಗೊಳ್ಳುವರವರಯ್ವರು | ಕರಿಪುರ ಸಿರಿನೀಗು

ವದಲ್ಲಾ || ಅರಿಯೆನು ಮುಂದಾಗುವ ಕಥೆಯೆಲ್ಲಾ | ವರಶೇಷಗಿರಿಯ ಧೊರೆಬಲ್ಲ ||೮||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನು ಪಾಂಡವರು ಬಂದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಭೀಮ ಫಲ್ಗುಣರ ಭಯದಿಂದ ಮಗನುಳಿವು ಕಾಣೆನೆಂದು ಸತಿಪತಿಗಳು ದುಃಖಿಸಲು ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಿತನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದ ಬಗೆ—

(ದ್ವಿಪದೆ)

ಏಕೆ ನೀವ್ ದುಃಖಿಪಿರಿ-ಏಕೆ ಬೆದರುತ್ತಿಹಿರಿ|ತಂತ್ರವನು ಯೋಚಿಸಿಹೆ ಶಕುನಿ ಕರ್ಣರ ಕೂಡಿ || ದ್ರೋಣಭೀಷ್ಮವಿದುರರು ಕುಹಕಿಗಳು ನಂಬದಿರಿ | ಎಂದು ಉಪಚರಿಸುತಿರೆ ಶಕುನಿ ಬಂದನು ಮುಂದೆ || ಕರ್ಣ ಬಂದನು ಸೈಂಧವವಿಕರ್ಣರು ಬಂದರು | ಕೂಡಿದರು ಗುಂಪಾಗಿ ದುರುಳರೆಲ್ಲರು ಆಗ|ಅಂಧನೃಪಶಕುನಿಯು ಕರೆಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ|ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿವಿನಯದಲಿ ಪೇಳಿದನು ಕಳಿಂಗಗೆ || ದ್ರೋಣಭೀಷ್ಮರು ಮಗನಿಗಹಿತರಾದವರಂತೆ | ನಿನ್ನನೇ ನಂಬಿರುವನೇನನೆನೆದಿಹನೀನು || ಎಂದು ಪೇಳಲು ಶಕುನಿ ನುಡಿದನಾಕುರುಪತಿಗೆ | ಪಗಡೆಯಾಡಿಸಿ ಮಗನ ಪಂಥದಲಿ ಗೆಲಿಸುವೆನು ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತಿಯನು ಅಪಹರಿಸಿ ಕೊಡುವೆನಾ||ಮಾನಗೊಂಡೆನು ಅವರ ಸೆರೆಯೊಳಿರಿಸುವೆಕೇಳಿ | ದ್ರೌಪದಿಯು ತೊತ್ತಾಗುವಳು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲಿ || ನೆನೆದಂತೆ ಬೀಳುವುದು ಪಗಡೆಕಾಯಾವೇಳೆ|ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲಿ ಗೆಲಿಸುವೆನು ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರಿ ನೀವು || ಎಂದುಸಂತೈಸೆಕರ್ಣನು ನಿಂದು ನುಡಿದನಾ | ನಾಚಿರಲು ಭೀಮಪಾರ್ಥರ ಭಯವುನಿನಗೇಕೆ || ಶಿರವಚಂಡಾಡುವೆನು ಕಲಹಬಂದರೆ ಕೇಳೆ ಪಾಂಡವರು ಬಂದಿರುವ ವಾರ್ತೆಯನು ಕೇಳಿದರು | ವಿದುರದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ಮನನೊಂದು ನುಡಿದರಾ | ದುರು

ಳರಿಗೆ ಕಾಲತುಂಬಿತು ಎಂದನಾಭೀಷ್ಮ | ನಮ್ಮ ಬಿಡದಿರು ಎಂದು ದ್ರೋಣಮನನಮರುಗುತಲಿ | ನೃಪಬಹುಜ್ಞಾನಿಯೆಂದನು ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನು ಕೃಷ್ಣಮಾಡಿದತಂತ್ರವೆಂದನಶ್ವತ್ಥಾಮ | ಅಂಧನೃಪನರ ಮನೆಗೆ ವಿದುರ ನೋಡುತ ಬಂದ | ಕಣ್ಣುಸನ್ನೆಯಲಿ ದುರುಳರೆಲ್ಲಮರೆಯಾಗಲಾ | ಏನಣ್ಣ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರಂಕರೆಯಿಸಿದೆಯಾ || ಅರಗಿನರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲು ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವೆ | ಮರೆತೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನೇ ಸೇವಿಪರು ಸಜ್ಜನರು || ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಕೇಡು ಯೋಚಿಸಿದೆ ಮನದೊಳಗೆ | ತರವಲ್ಲ ದೈವವೊ ಲಿವ ನೇ ನಿನಗೆ ನೋಡು || ಎಂದಾಡಲಾಗ ಜಯಭೇರಿಶಬ್ದವು ಕೇಳೆ | ಧರ್ಮಜನು ಊರೊಳಗೆ ಬಂದನೆಂಬುವ ವಾರ್ತೆ ||ಗಡಬಡಿಸುತೆದ್ದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಸರ್ವರಿಗೂ | ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮ ಕೃಪಾಚಾರ್ಯ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ| ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗಳು ಸಾಮಂತ ಸಚಿವರು || ಸರ್ವರೂ ಇದಿರ್ಗೊಳ್ಳಲಾ ಪಾಂಡು ಸುತರನ್ನು || ಕರತಂದು ಬಿಡದಿಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಲಾ | ಧರ್ಮಜನು ತಂದೆಯನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದೆನುತ | ಅಂದಳದಿ ಬಂದನಾಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನರಮನೆಗೆ | ಅಂಧನೃಪನನು ಕಂಡು ವಂದಿಸಲು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ|ಬಾ ಮಗನೆ ಮನೆಗೆಂದು ಉಪಚರಿಸಿಕೊಂಡಾಡೆ | ಗಾಂಧಾರಿಯನು ಕಂಡು ಪದಕೆರಗೆ ಹರಸಿದಳು || ವಿದುರನಲ್ಲಿರೆಪಾದವನು ಪಿಡಿದು ಭಕ್ತಿಯಲಿ | ಕಣ್ಣಿನಲಿ ಜಲವತುಂಬುತಲಿ ಆಲಿಂಗಿಸುತ | ಕೃಷ್ಣಸಂರಕ್ಷಿಸಲಿ ನಿಮ್ಮನೆಂದನು ವಿದುರ | ಅವರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಂಡುಪೊರಡುತ ಯಮಜ|ವೈಭವದಿ ಬಂದನಾ ತಾನಿರುವ ಸ್ಥಳಕಾಗಿ | ಖಳರೆಲ್ಲ ಹರುಷಗೊಂಡರು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳಗೆ | ಶೇಷಗಿರಿವಾಸನಾ ಮಹಿಮೆ ಬಲ್ಲರೆ ಅವರು ||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮರಾಯನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಾಂಧಾರಿಯರ ಅಪ್ಪಣೆಕೈಕೊಂಡು ಭೀಷ್ಮ, ದ್ರೋಣ, ವಿದು

ರಾದಿ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಬಿಡಾರವನು ಸೇರಿ,ಅಂಧನೃಪ ನಾದರಿಸಿದವರ್ತಮಾನವಂ ಪೇಳಲಾ ಭೀಮನು, ನಾಳೆ ತಿಳಿಯ ಬೇಕೆಂದಾಡಲು, ಇತ್ತ ಕುರುಬಲದವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ ಬಗೆ—

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು)

ಕರಸಿದನು ಯಮತನಯ ಬಂದನು ಅರಸಿನಪ್ಪಣೆಯಿಂದಲಿ | ತರುಣಿದ್ರೌಪದಿ ಬಂದಿರುವಳು ಪರಮಸುಖನಮಗಾಗಲಿ ||೧|| ನಾಳೆ ಪಗಡೆಯನಾಡುವೆವು ಅವರಾಳುತನವನು ಕಾಂಬೆವು|ಸೋಲುವನುಸರ್ವ ಸ್ವವನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲಿ ಗೆಲುವಿಲ್ಲವು||೨||ಭೀಮಪಾರ್ಥರು ಸಿಕ್ಕಿಹರೆಲಾ ಕಾಮುಕರ ಸೆರೆಗಿಕ್ಕುವೆ | ಕಾಮಿನಿಯನಾನರಮನೆಗೆ ಸುಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಕರಸುವೆ ||೩|| ಅವಳಿಮಕ್ಕಳಿಗೆನ್ನಮನೆಯಲಿ ಕವಳಕೊಡುವೆನು ಮೋದದೀ||ಬುವಿಪತಿಯನೊಂದೆಡೆಯೊಳಿಹುದೆಂದರೆ ಇರುವನು ಸುಮ್ಮಾನದಿ || ವಿದುರನರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂತಿಯು ಚದುರತನದಲಿ ಬಾಳಲಿ|ಮದಮುಖರು ಈ ಪರಿಯೊಳಿದ್ದರೆ ಹೆದರದಿರುವೆನು ಮನೆಯಲಿ ||೪|| ಶೇಷಗಿರೀಶನು ದ್ವಾರಕೀಯಲಿ ವಾಸಿವಾಗಿಹ ಬಲ್ಲೆಲೊ | ದೋಷಿಗಳಿಗಿನ್ನಾರು ಬೆಂಬಲ ಲೇಸು ದೊರಕುವ ದೆಮಗೆಲೋ ||೬||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರ್ಯೋಧನನು ಹೇಳಿದವನಾಗಿ ನಾಳೆಯ ದಿನ ಸಭಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾದಿ ಸರ್ವನಾಯಕರೂ ಮಂತ್ರಿಸಾಮಾಜಿಕರೂ ಸಭಾವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಬಂದು ನೆರೆಯಲೆಂದು ಪೇಳಿ, ತಂದೆಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಅಂಧನೃಪನನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಸಲು ಅಂಧನೃಪನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಲು ಚಾರರು ಬಂದು ಪೇಳಿದರಾ_ ನಾಳೆಯದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಗ ರಚಿಸಿರುವ

ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೀವಯ್ವರೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ಮರುದಿನ ಉದಯಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ, ವಿಪ್ರಸಮೂಹದಿಂ ಆಶೀರ್ವಾದಮಂ ಪೊಂದಿ ಭೋಜನಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ನಾಲ್ವರು ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ ಧರ್ಮರಾಯನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು, ಅದೇಪ್ರಕಾರ, ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾದಿ ನಾಯಕರು ದುರ್ಯೋಧನ ಮೊದಲಾದ ದುರುಳರು ಅಂಧನೃಪ, ಗಾಂಧಾರಿ, ದುಶ್ಯಳೆ, ಭಾನುಮತಿ ಇವರು ನೆರೆದಿಹರಾ ಧರ್ಮರಾಯ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸರ್ವರೂ ಎದುರೆದ್ದು ಬಂದು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕರತಂದು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲು, ದುರ್ಯೋಧನನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಕೂಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪಗಡೆಯಾಡುವಾ-ಎಂದು ಪೇಳಲು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನು ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ದುರ್ಯೋಧನನೊಡನೆ ಪಗಡೆಯಾಡುವ ಬಗೆ--

(ಹಾಡು)

ಆಟವಾಡಿದರು – ಉಭಯರಾಯ – ರಾಟವಾಡಿದರು || ಪ ||

ದುಗಭಾರ ಇತ್ತಿಗೆ ಎಂಬ ರಭಸದಲ್ಲಿ–ತೆಗೆದು ಕಾಯ್ಗಳನಿಡೆ ಮನೆಗಳೆಣಿಸುತಲಿ ||೧|| ದಶಲಕ್ಷಧನಗಳ ಒತ್ತೆಗಳಿಡುತಲಿ | ವಸುಮತಿ ಪತಿಗಳು ಗೆಲುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ||೨|| ಸಾರಿಗಳನು ನೋಡಿ ಶಕುನಿಪೇಳಿದಬುದ್ಧಿ | ರಾಯಪೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳೆಂದ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ||೩|| ಕರ್ಣಸೈಂಧವ ದುಶ್ಶಾಸ ದುರುಳರೆಲ್ಲ | ಕಣ್ಣುಸನ್ನೆಗಳಿಂದ ನಗುವರು ಜನರೆಲ್ಲ ||೪|| ದ್ರೋಣ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ಭೀಷ್ಮಕೃಪರುನೋಡಿ | ಗೋಣಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬವೆಂದರು ಮುಖಬಾಡಿ ||೫|| ಕುರುರಾಯನೆನೆದಂತೆ ಕೇಳುವುದಾಸಾರಿ|ವರಧರ್ಮರಾ

ಮನು ನೋಡಿದ ಬಾಯಾರಿ ||೬|| ವರಶೇಷಗಿರೀಶನು ಸಲಹದೆ ಬಿಡ ನಿಮ್ಮ | ಮರತೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆ ಶ್ರೀಪರಬೊಮ್ಮ ||೭||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರ್ಯೋಧನ ಧರ್ಮರಾಯರು ಪಗಡೆಯಾಡುವಕ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುಶ್ಯಾಸ, ಶಕುನಿ, ಸೈಂಧವ, ಕರ್ಣರು ನಸುನಗುತ ಕುಳಿತಿಹರಾ ಇತ್ತ ಭೀಮ, ಪಾರ್ಥ, ನಕುಲ, ಸಹದೇವರು ಮನ ಕಳವಳದಿಂದ ಕುಳಿತಿಹರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ದುರುಳರಿಗೆ ಸಂತೋಷಕೊಟ್ಟ ಬಗೆ---

(ಹಾಡು)

ದಶಲಕ್ಷಧನವನು ಗೆದ್ದನು ಕುರುಪನು-ದಶಲಕ್ಷಗೋವುಗಳಗೆದ್ದನು||ಪ||ಕರಿರಥತುರುಗಗಳಿಟ್ಟಾ ಧರ್ಮನುತಾನು | ದುರುಳನು ಬೊಕ್ಕಸವ ಗೆದ್ದನು ||೧|| ಕಂಚುಪಾತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲ ಇಟ್ಟನು ಧರ್ಮನು | ವಂಚಿಸಿ ಖಳ ಪತಿಗೆದ್ದನು ||೨|| ಬೆಳ್ಳಿಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬಿಳ್ಳಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು | ಹಳ್ಳಿಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸೋತನು ||೩|| ಶಕುನಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಕಲವಸೋತನು | ಯುಕುತಿಪೇಳೆಂದು ಧರ್ಮನೊಂದನು ||೪|| ಸಹದೇವನಕುಲರ ಗೆದ್ದನು ಕುರುಪನು | ವಸುದೇವ ಸುತನ ಸ್ಮರಿಸೆಂದನು ||೫|| ದುರ್ಜನರ ವಶವಾದ ರರ್ಜುನಭೀಮರು | ನಿರ್ಜರಪತಿ ಜೆರಗಾದನು ||೬|| ತನ್ನನ್ನೇ ತಾಸೋತು ಮುನ್ನಧರ್ಮವಸೋತು | ಕನ್ನೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಸೋತನು || ರತ್ನಾಭರಣಗಳ ಇಟ್ಟನು ಧರ್ಮನು | ಮತ್ತವನಾ ಖಲ ಗೆದ್ದನು ||೮|| ಘಾಸಿಪಡದೆ ಅಯ್ವರೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ | ಶೇಷಗಿರೀಶನ್ನ ಕೊಂಡಾಡಿ ||೯||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರುಳ ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಾಂಡವರ ಸಕಲಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಶಕುನಿಯ ತಂತ್ರದಿಂದ

ಸಹದೇವ, ನಕುಲ, ಭೀಮ-ಪಾರ್ಥ, ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಗೆದ್ದು ಕುರುರಾಯನು ಸಭೆಗೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದ ಬಗೆ=

(ದ್ವಿಪದೆ)

ದುರುಳದುರ್ಯೋಧನನು ನುಡಿದ ಮಂತ್ರಿಯನೋಡಿ। ದ್ರೌಪದಿಯ ಕರೆದುತಾರೆನಲು ಕೈಮುಗಿಯುತಲಿ ॥ ಪೊರಟುಬಂದನುದ್ರುಪದ ಸುತೆಯಿರುವ ಅರಮನೆಗೆ|ಒಳಪೊಕ್ಕುತಾಕಂಡು ವಂದಿಸುತ ಕೈಮುಗಿದು॥ ಕೇಳಮ್ಮ ಕರಿಪುರದ ಧೊರೆಯು ದುರ್ಯೋಧನನು | ಕಳುಹಿರುವನೆನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕರತಹುದೆಂದೆನುತ। ಬರಬೇಕು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲಿ ರಾಯ ಕೋಪಿಸುತಿಹನು । ಪಗಡೆಯಾಡುತ ನಿಮ್ಮ ರಮಣರಯ್ವರುಕೇಳಿ । ಸೋತುಕುಳಿತಿಹರು ಬೆರಗಾಗಿ ಮಹರಾಯರೂ ! ಎಂದುಪೇಳಲು ಕಣ್ಣಿನಲಿ ಜಲವ ತುಂಬಿದಳು । ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡುತ ಮಾತಾಡಿದಳು ವಿನಯದಲಿ ॥ ಪೇಳಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶಿರೋಮಣಿಯೆ ನೀಪೇಳು । ಕ್ರಮದಿಂದ ವಿವರಿಸು ಪಗಡೆಕಾಯ ಸೋತಿಹುದ|ಎಂದು ಕೇಳಲು ವಿನಯದಿಂದ ನುಡಿದನು ಮಂತ್ರಿ। ಧರ್ಮಜನು ಕುರುಪತಿಯು ಪಗಡೆಯಾಡಿದರಮ್ಮ । ಪಂಥದಲಿ ಒತ್ತೆಗಳ ನಿಡುತಭೂಪತಿಗಳಾ । ಶಕುನಿಕೃತ್ರಿಮದಿಂದ ಧರ್ಮಸೋಲುತಬಂದ ॥ ಮುಂದಾಗಿ ಧನಗಳೆಲ್ಲವ ಸೋತಧರ್ಮಜನು|ಆಮೇಲೆ ಧಾನ್ಯರಾಸಿಗಳ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು।ಕರಿರಥವತುರುಗಗಳ ಗೋಮಹಿಷ ಶಸ್ತ್ರಗಳ। ಪುರಗ್ರಾಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬೊಕ್ಕಸಸ ರಾಜ್ಯವ|ಸರ್ವವನುಸೋತು ಕೋಪದಲಿ ಪಂಥವನು ಬಿಡದೆ।ಪುನಃ ಆಡಿದನು ತಮ್ಮಂದಿರನು ಒಡ್ಡುತಲಿ । ಮೊದಲು ಸಹದೇವನಾಮೇಲೆ ನಕುಲನಸೋತು । ತರುವಾಯ ಭೀಮಪಾರ್ಥರ ಸೋತು ಯೋಚಿಸುತ।ತನ್ನದೇಹವತಾನೆ ಒಡ್ಡಿ ಸೋತನು ರಾಯ।ಆಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಹೂಡಿದನು ಕೇಳಮ್ಮಯ್ಯ ॥ ನಿಮ್ಮನೂ ಸೋತು ಮನನೊಂದುನಿಂತಿತು ಆಟ । ದುರ್ಜನರ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಕುಳಿತಿಹರಲ್ಲಿ|ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮರು

ಗುವರು ಅಯ್ವರನುನೋಡುತಲಿ | ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳಕಪಟತಂತ್ರವಿದಮ್ಮ ಯ್ಯ । ಈವಾರ್ತೆ ನಿಜವು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಮಾಡಿದೆನು ॥ ಎಂದ ಮಾ ತನುಕೇಳಿ ಸಹಿಸುತ್ತ ಪೇಳಿದಳು–ಎನ್ನ ಕರೆಸುವೊಡೆಕುರುಪತಿಗೆಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂ ತ್ರ್ಯ । ತನ್ನತಾಸೋತಿರುವ ದೈವಗತಿಯಲಿಧರ್ಮ । ಪರಪಆಧೀನವಾ ದನುಮಹಾರಾಯನಾ । ಕುರುಪತಿಯ ವಶರಾದರೈಸತ್ಯದೊಳಗವರು । ಆ ಮೇಲೆ ಯನ್ನ ಸೋಲುವೊಡೆಕಾರಣವಿಲ್ಲ।ಮೂರೊಂದು ಅನುಜರನು ಸೋತಂತೆ ಧರ್ಮಸುತ । ಎನ್ನ ಸೋತಾಮೇಲೆ ಬರುವೆನಾಂಕೇಳಯ್ಯ ತಾಸೋತಮೇಲೆ ಆಡಿದ ಆಟ ಸಲ್ಲದೆಲೊ।ದುರುಳನಿಗೆ ಮತಿಯಿಲ್ಲ ಬರು ವಳಲ್ಲವು ನಾನು|ಬಹುಜನರುಕೂಡಿಹರು ರಚಿಸಿರುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ । ದ್ರೋ ಣಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ನೆರೆದಿಹರು ಸಜ್ಜನರು । ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರವಿದುರರೂ ಕುಳಿ ತಿಹರು ಮಂಟಪದಿ । ಗಾಂಧಾರಿ ದುಶ್ಯಳೆಯು ಭಾನುಮತಿಯಿಹರಲ್ಲಿ । ಸರ್ವರಿಗು ಕೈಮುಗಿದು ಪೇಳು ಈ ನುಡಿಗಳನು । ಸಜ್ಜನರು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಬರಲಿಯೆಂದರೆ ಬರುವೆ । ಕುರುಪತಿಯ ಮಾತಿಗೇ ಬರುವಳಲ್ಲವು ನಾನು। ಎಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಲು ಬಂದನಾ ಮಂತ್ರಿವರ । ದ್ರೌಪದಿಯು ಬರುವ ಳೆನ್ನುತ ನೋಡುತಿರೆ ಖಳನು । ಮಂತ್ರಿಯೋರ್ವನೆ ಬಂದನೆಂದು ಕೋಪ ದೊಳಿರಲು । ಅನಿತರೊಳು ಮಂತ್ರಿ ಬಂದೆರಗಿ ಕೈ ಮುಗಿಯುತಲಿ । ಕೇಳಯ್ಯ ಮಹರಾಯ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಹ ವಾರ್ತೆ । ಅಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ನಾನಿ ಲ್ಲಿಂದ ಪೊರಡುತಲಿ । ಪಾಂಡವರ ಅರಸಿಯಿಹ ಮಂದಿರವನಾ ಹೊಕ್ಕು- ಕಂಡು ಪಾಂಚಾಲಿಯನು ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಕಯ್ಮುಗಿದು । ಕುರುರಾಯ ಕಳ್ಪ ಹಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆನ್ನನು । ಕ್ಷಿಪ್ರದಲಿ ಕರೆದು ತಾರೆಂದು ನೇಮಿಸಿರು ವನು । ಎಂದು ಪೇಳಲು ನುಡಿದಳಾ ದ್ರೌಪದಿಯು ಎನಗೆ । ಸಭೆಯೊಳ ಗದೇನೇನು ನಡೆದುದೋ ಪೇಳೆನಲು । ಧರ್ಮಸುತ ಸೋತ ಬಗೆಯನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪೇಳೆ । ಎನ್ನ ಕರೆಯಿಸಲು ಕುರುಪತಿಗೇನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ |

ನಾಲ್ವರನುಜರ ಸೋತತೆರದಿ ಸೋತರೆಯೆನ್ನ । ಕುರುಪ ಕರೆಯಿಸಬಹುದು ಅಯ್ವರೊಡನಾಗಿರುವೆ । ಅರಸು ಪರರ ಆಧೀನನಾದ ತರುವಾಯದಲಿ । ಎನ್ನ ವೊತ್ತೆಯನಿಟ್ಟು ಆಡೆಕಾರಣವೇನು । ಸಜ್ಜನರು ಬಹುವಾಗಿ ನೆರೆದಿಹರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ । ಅವರಿಗೀಮಾತ ತಿಳುಹಲೊ ಧೈರ್ಯದಲಿ ನೀನು । ಅವರು ಮನವೊಪ್ಪಿ ಬರಬೇಕೆಂದರಾಕ್ಷಣಕೆ । ಸಿದ್ಧದಿಂ ಬರುತಿಹೆನು ಎಂದು ಕಳುಹಿದಳಬಲೆ । ಎನ್ನಲಾ ನುಡಿಗೇಳಿ ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು। ನಾಸಿಕದ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ತಲೆದೂಗಿದರು । ಸಜ್ಜನರು ಸಲ್ಲದೀ ಕಾರ್ಯದುರುಳನೆ ಕೇಳು।ಬೇಡಣ್ಣ ದ್ರೌಪದಿಯ ಗೊಡವೆಯೆಂದವಿಕರ್ಣ। ಬಹುತೆರದಿ ಬುದ್ಧಿಪೇಳಿದನಂಧನೃಪಸುತಗೆ। ಕೆಡಬೇಡಿ ಮಕ್ಕಳಿರ ಎಂದು ನುಡಿದನು ವಿದುರ। ಬಹುಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂದನಶ್ವತ್ಥಾಮ । ಗದೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಕುರುಪತಿಯೆಂದನಾದ್ರೋಣ । ಯಾರಮಾತನು ಕೇಳದಾಗ ದುರ್ಯೋಧನನು । ತಮ್ಮದುಶ್ಯಾಸನನ।ನೋಡಿ ನುಡಿದನು ಖಳನು । ಪೋಗಿಯವಳ ಸೆಳೆತಾರೆನಲು ಧಿಮ್ಮನೆ ಎದ್ದು । ನಡೆತಂದ ನಡಿಗಡಿಗೆ ಹರುಷಪಡುತಲಿ ದುರುಳ। ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ದ್ರುಪದ ಸುತೆಯ ಮಂದಿರವನ್ನು । ನೋಡುತಲೆ ಮುಂದಲೆಯ ಪಿಡಿದೆಳೆದನಾ ಖೂಳ । ಶೇಷಗಿರಿವಾಸನಾದಾಸನರಸಿ ನಡುಗಲು ॥

ವಚನ ॥ ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರುಳ ದುಶ್ಯಾಸನನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮುಡಿಪಿಡಿದು ಬಾ ಸಭೆಗೆಂದು ಸೆಳೆಯಲು ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆ ಖಳನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ—

(ಹಾಡು)

ಬಿಡೊ ಬಿಡೊ–ಕಡೆಗಾಲ ನಿನಗೇ ಇದು–ಮಡದಿಯ ಮುಡಿ ಪಿಡಿದೆಳೆವುದೆಲಾ ॥ಪ॥ ನುಡಿವೆ ಭೀಮನು ತಲೆ–ಕಡಿಯದೆ ಬಿಡನೋಡಾ ।

ದುಡುಕಬೇಡ ಕೆಡುವೆಯೊ ಮೂಢಾ ||೧|| ಕಡೆಗಿರುವಳ ಖಳ-ಬಿಡು ಎಂದರೆ ಕೇಳಾ | ಜಿಡಿದು ಕುರುಳನು ಪಿಡಿವನು ಖೂಳಾ ||೨|| ಒಡೆಯ ಶೇಷಗಿರೀಶ-ಸುಡುವ ನಿನ್ನಯ ಕುಲ | ದುಡುಕು ತನವು ಬೇಡ ಬೇಡ ವೆಲಾ ||೩||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರುಳ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಪಾಪಕ್ಕಂಜದೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮುಡಿಪಿಡಿದೆಳೆಯಲು ಸತಿ, ಗಾಭರಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೂಡಿದರು ದಶ ಸಹಸ್ರದಾಸಿಯರು, ಕಾವಲು ಜನರು ಬೇಡಬೇಡವೆನಲು ಮುಂದಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಜನಮೇಜಯ ರಾಯನಿಗೆ ವೈಶಂಪಾಯನರು ಹೇಳುವ ಬಗೆ—

(ಲಾವಣಿ)

ಹಿಡಿದೆಳೆದನು ಮುಡಿಪಿಡಿದು ದುರುಳ ಖಳ-ಜಡಿದಪ್ಪಳಿಸುತ ರೋಷದಲಿ | ತಡೆದ ದಾಸಿಯರಾ ಹೊಡೆದಪ್ಪಳಿಸುತ ಅಡಿಯಿಡೆ ಮುಂದಕೆ ಬೇಗದಲಿ ||೧|| ಬಾರಿಬಾರಿಗು ಬಂದಡ್ಡವಿಸುವರು ನಾರೀಮಣಿಯರತಿ ಶೋಕದಲಿ | ಚೀರುವರನು ಕೆಡಹುತ ನಡೆತಂದನು ಸಭೆನೋಡಲು ಬಹು ಕ್ಲೇಶದಲಿ ||೨|| ಬಿಡದೆ ಬರುವರಾ ದಶಸಹಸ್ರ ದಾಸಿಯರು ಸುತ್ತಲೂ ರೋದನಬಿ | ಬಡಿದನು ಬಿಡದೆ ಮುಸುಕುವರಾ ಖಡ್ಗದೊಳಿರಿದನು ನಿರ್ಭಯದೀ ||೩|| ಮಂದಗಮನೆ ದ್ರೌಪದಿಯಂ ಸಭೆಯಲಿ ತಂದು ನಿಲಿಸಿದನೇನೆಂಬೆ | ಇಂದುವದನೆಯನು ಕಾಣುತ ನೆರೆದಾಮಂದಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲಿ ಜಲತುಂಬೇ ||೪|| ಬಾ ದ್ರುಪದಾತ್ಮಜೆ ತೊಡೆಮೇಲ್ಕುಳ್ಳಿರು ಬಾ ಸಂಪತ್ತನುಭವಿಸುವೊಡೇ || ಬಾ ತಡವೇತಕೆಯೆನೆ ದುರ್ಯೋಧನ ಭಾಮಿನಿ ಭುಗಿಲೆನ್ನುತಲಾಡೇ ||೫|| ಕಡುಗಲಿ ಭೀಮನು ಯುದ್ಧದಿ ನಿನ್ನನು ತೊಡೆಗಳೆರಡ ಕಡಿಯಲು ಆಗಾ | ಎಡಗಾಲಲಿ ಒದೆಯಲು ರಣರಂಗದಿ ಕಡು ಚಪಳೆಯು ಬರುವಳು ಬೇಗಾ ||೬|| ನರಿನಾಯಿ ಪಾಲಾಗುವಿರೆಲ್ಲ

ರು ನೀವ್ ತರವಲ್ಲವೊ ಕೆಡಬೇಡೀಗ | ಹಿರಿಯರು ನ್ಯಾಯವ ಪೇಳಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸು ಅವರು ನುಡಿಯಲೆನ್ನ ಮುಂದೀಗ ||೭|| ಕೇಳುತಲಾಖಳ ದುರ್ಯೋಧನ ಬಲುಕೋಪದಿ ದುಶ್ಯಾಸನಗೆಂದಾ | ಬಾಲೆಯ ಸೀರೆಯ ಸುಲಿದು ನಿಲ್ಲಿಸೆನ್ನಲಾ ನುಡಿಕೇಳುತ ಜನವೃಂದಾ ||೮|| ಮಡದಿಯ ಸೆರಗನು ತೆಗೆದನು ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗೆಯ ತೆಗೆದನು ಮೋದದಲೀ|ಎಡಗಯ್ಯಲಿ ಉಡಿಯ ಪಿಡಿದಳು ಬಲಗಯ್ಯಲಿ ಸ್ತನಗಳನಪ್ಪುತಲೀ ||೯|| ತರಳೆಯ ಮಾನವ ಕಳೆವನು ದುರುಳನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ನೀವೆಂದೆನುತಾ | ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು ಸಭೆಯಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾ ಸುಜನರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಬಾಯ್ಬಿಡುತಾ ||೧೦|| ಪತಿಗಳಯ್ವರು ತಲೆಬಾಗಿ ಕುಳಿತಿಹರಾ-ಹಿತವರಾರಕಾಣೆನಗಿಲ್ಲೀ | ರತಿಪತಿ ಪಿತ ಶೇಷಗಿರೀಶನೆ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ಸಲಹಬೇಕೆನ್ನಿಲ್ಲೀ ||೧೧||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರುಳ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪತಿಗಳಯ್ವರ ಮುಂದೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನೆರಿಗೆ ಪಿಡಿದೆಳೆಯಲು ಆಗ ಪಾಂಚಾಲಸುತೆ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಅಂಧನೃಪನನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಬಗೆ—

(ಆರ್ಯಾ)

ಅಂಧನೃಪನೆ ಬಲು ನೊಂದೆನು ನಿನ್ನಯ-ಕಂದನ ಕರೆಯ್ಯ ಬೇಗದಲೀ|ಬೆಂದಿರುವದು ಸಿರಿಯೆಲ್ಲವ ನೋಡುತ|ನಿಂದಿಹರೆಲ್ಲರು ಮೋದದಲೀ||೧|| ಅತ್ತೆಯವರೆ ಹೆಣ್ಮಕ್ಕಳುಗಳ ನೀವ್ ಪೆತ್ತವರಲ್ಲವೆ ಮೋಹದಲೀ | ಮೃತ್ಯುವಿಗಾಹುತಿಯಿತ್ತಿರಿ ನಿಮ್ಮಯ ಪುತ್ರರನೆಲ್ಲರ ಭಕ್ತಿಯಲೀ || ೨ || ದ್ರೋಣರು ಭೀಷ್ಮ ಕೃಪಾಶ್ವತ್ಥಾಮರು-ಮಾನನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲರು ಇರಲೂ | ಮಾನಿನಿಯೋರ್ವಳಿಗೀ ವಿಧಿಯೇ ನೀವ್-ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಸುಜನರು ಧರ್ಮದೊಳೂ ||೩|| ಭಾನುಮತಿಯೆ ದುಶ್ಯಳೆಯರೆ ನಿಮಗವ-ಮಾನವಿದಲ್ಲವೆ

ಸಭೆಯೊಳಗೇ | ಭಾನುಶಶಿವಂಶದ ನೃಪರರಸಿಯರಿಗಿಲ್ಲರಿಗಿದು ಮುಂದಿನ ಬೇಗೇ ॥೪॥ ಪತಿಗಳ ನೋಡಿದಳಾ ದ್ರೌಪದಿತಾ-ವತಿಶೋಕದಿ ತಲೆವಾಗಿರಲು | ಹಿತವನು ಮಾಳ್ಪರ ಕಾಣೆನು ಎನುತಾ ರತಿಪತಿ ಜನಕನ ಸ್ಮರಿಸಿದಳೂ ॥೫॥ ಹಾಕೃಷ್ಣಾ ಹಾದ್ವಾರಕೆಯರಸನೆ | ಹಾಹಾ ಭಕ್ತಾನಾಶ್ರಯನೇ | ಹಾ ಕಂಸವೈರಿಯೇ ಬಲನನುಜನೇ |ಬಂದು ಸಲಹೆಲೋ ಸಿರಿವರನೇ ॥೬॥ ದೋಷಿಯು ಸೆಳೆಯುವ ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗೆಯ ಮಾನವಗೊಂಬಭಿಲಾಷೆಯಲೀ | ದೋಷರಹಿತನೇ ಶೇಷಗಿರೀಶನೆ ನೀನೊಲಿದವರಿಗೆ ಭಯವೆಲ್ಲಿ ॥೭॥

ವಚನ॥ ಈ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರೌಪದಿ, ಸಭೆಯನ್ನುನೋಡಿ ಮೊರೆಯಿಡಲು, ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ತಲೆವಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲು, ಅಂಧನೃಪ ಮೌನದಿಂದಿರಲು, ಗಾಂಧಾರಿ, ಭಾನುಮತಿ,ದುಶ್ಶಳೆಯರು ಮನದೊಳು ಸುಮ್ಮಾನದಿಂದಿರಲು, ಕರ್ಣ ಶಕುನಿಗಳು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಪತಿಗಳು ತಲೆವಾಗಿರಲು ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಕಾವಾಸನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೆನೆದ ಬಗೆ—

(ಹಾಡು)

ಪಾಹಿಮಾಂ ಪಾಹಿಮಾಂ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ | ಖಗವಾಹನ ಕಂಸ ಸಂಹಾರಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ಪ॥ ದುರುಳನು ಸಭೆಯಲಿ ಸುಲಿವನು ಸೀರೆಯ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ | ತರಳೆಯನಾದರಿಸುವವರನು ಕಾಣೆನು ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೧॥ ಕಡುಗಲಿ ಭೀಮನು ಮೌನವ ಧರಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ | ಕಡುಮೂರ್ಖನು ಕುರುಪತಿಯೆಂದರಿತಿಹೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೨॥ ಪಗಡೆಯಲಿ ಪಾಂಡವರು ಸೋತರೈ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ | ಹಗೆಗಳ ಕೈವಶವಾಗಿಹೆ ಬಿಡಿಸೈ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥

ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೩॥ ಕಿರುಬೆರಳುಗುರಲಿಗಿರಿಯನು ಧರಿಸಿದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ । ಕರುತುರುಗಳ ಗೋಪಾಲರಸಲಹಿದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೪॥ ನರಹರಿರೂಪದಿ ತರಳನಿಗೊಲಿದೆಯೊ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ । ಕರಿವರದನು ಎಂದರಿತಿಹೆ ನಿನ್ನನು ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥ ಸುರನರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೊಡೆಯನೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ । ತರಳೆಯ ಮೊರೆಯನು ಲಾಲಿಸು ಮರೆಯದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೬॥ ತಡೆಯಲಾರೆ; ಖಳ ಕೈದುಡುಕು ಮಾಡುವ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ।ಒಡೆಯರಯ್ವರು ತಲೆವಾಗಿಹರೆಲೋ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ॥೭॥ಅನ್ಯರ ಕಾಣೆನು ಎನ್ನರಕ್ಷಿಪರಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ । ಪನ್ನಗಶಯನನೆ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆನೊ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೮॥ ದೋಷರಹಿತ ನಮ್ಮ ಶೇಷಗಿರೀಶನೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ । ಘಾಸಿಯ ಹರಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸೈ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ॥ ಪಾಹಿಮಾಂ ॥೯॥

(ಕಂದ)

ಈಪರಿಮೊರೆಯನುಕೇಳುತ । ಶ್ರೀಪತಿ ಮನನೊಂದು ತನ್ನ ಮನದೊಳು ಬಗೆದಾ ॥ ಪಾಪಿಗಳಿಗಂತ್ಯಕಾಲ ಸ । ಮೀಪಿಸಿತೆಂದಿಂತು ಕೋಪಗೊಂಡಮುಕುಂದಾ ॥೧॥ ನವರಂಗಮಂಟಪದೊಳಾ । ನವರತ್ನವುಕೆತ್ತಿರುತಿಹಸಾರಿಯಪಿಡಿದಾ ॥ ನವಮೋಹನಾಂಗಿಯರೆನಾ । ನವಲೀಲೆಗಳನ್ನು ತೋರುವೆಬನ್ನಿರೆಂದಾ ॥೨॥ ಎಂದಾಡಿದುದಂಕೇಳುತ । ಬಂದಳುರುಕ್ಮಿಣಿಯುಸತ್ಯಭಾಮಾಸಹಿತಾ ॥ ಕಂದರ್ಪ ಜನಕನಗುತಲಿ । ಸುಂದರಿಯರೆನಿಮ್ಮ ಚತುರತೆಯನೋಳ್ಪೆನೆನಲ್॥೩॥ ದುಗಭಾರವಿತ್ತಿಗವೆನುತ।ಮಿಗೆಹರುಷದೊಳಾಟವಾಡುತ್ತಿರಲಾಕೃಷ್ಣಂ । ಮೃಗಲೋಚನೆಪಾಂಚಾಲಿಯ । ಬಗೆಯಂ ಚಿಂತಿಸಿ ಕರುಣಿಸಿ ಸಲಹಿದನಾಗಳ್ ॥೪॥

ವಚನ॥ ಈಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದುರುಳದುಶ್ಯಾಸನನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸುಲಿಯುತ್ತಿರಲು ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂಕುರಿತು ಮೊರೆಯಿಡಲು ಪತಿಗಳು ನೋಡಿತಲೆವಾಗಿರಲು ಸರ್ವರು ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಕರುಣಾಕರನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಪಾಂಚಾಲಸುತೆಯ ಮಾನವಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ವೈಶಂಪಾಯನರು ಜನಮೇಜಯರಾಯಗೆ ಪೇಳುವಬಗೆ—

(ಹಾಡು)

ಆಹಾ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಹರಿತೋರಿದನಾಸಭೆಗೆ ॥ಪ॥ ದ್ವಾರಕೀಯೊಳುಸಿರಿರಮಣನು ತನ್ನಯಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೊಡನೇ । ಸಾರಿಗದ್ದುಗೆಯಾ ಪಗಡೆಯನಾಡುತ ನೆನೆದನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನೆ ॥೧॥ ದುರುಳನು ಸಭೆಯಲಿ ಸುಲಿವನು ಸೀರೆಯ ನೆಂದು ಮನದಿ ತಿಳಿದಾ । ಸರಸಿಜಸಾರಿಯ ನಿಡುತಲಿ ಅಕ್ಷಯವಾಗಲೆಂದು ನುಡಿದ ॥೨॥ ಮುಸಿಮುಸಿನಗುತಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮಾದೇವಿಕೈಮುಗಿಯುತಲೀ । ಪುಸಿಯಾಡದೆ ಯಿವಾರ್ತೆಯೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿಸೆಲೋವಿವರದಲೀ ॥೩॥ ದ್ರುಪದಸುತೆಯ ವಸ್ತ್ರಾಕರ್ಷಣದಲಿನಿಪುಣತನವಿದೆಂದೂ । ಕೃಪಣನಾಕುರುಪತಿಯವನನುಜನುಮಾಡುವನೆಂದು ॥೪॥ ಚಪಳೆನೋಡುತೆ ಹಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾ ಕೃಷ್ಣಾಯೆಂದು । ಅಪರಿಮಿತತಾಪದಿ ಕೂಗಲು ಎನ್ನ ಕೃಪೆಯಾಯಿತುಇಂದು ॥೫॥ ಎಂದು ನುಡಿಯೆ ರುಕ್ಮಿಣಿಮನೋಹರ್ಷಗೊಂಡುನುಡಿದಳಂದು। ತಂದೆತಾಯಿಬಂಧುಗುರು ಪಾಂಡವರಿಗೆಂದಳುನಗುತಂದೂ ॥೬॥ ಶೇಷಗಿರೀಶನ ಒಲಿದರೆ ಕಡಮೆಯೆ ಬೆಳೆದುದಲ್ಲಿಸೀರೇ । ದೋಷಿ ವಸ್ತ್ರಗಳಸೆಳೆದು ಬಳಲಿನಿಂತನು ಕೆಟ್ಟಿತುವೊರೇ । ಆಹಾ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ॥೭॥

ವಚನ॥ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರಸಾದದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಉಟ್ಟಸೀರೆ ಬೆಳದ ಬಗೆ—

ರಾಗ— (ಕಡುಕು) ||ಶೀರೂಪದಮಟ್ಟು||

ನಡುಗಿತುಸಭೆಯೆಲ್ಲ-ಬಳಲಿದನಾಖುಲ್ಲಾ ||ಪ|| ಕಣ್ಣಿವೆಗಳಮುಚ್ಚುತವೊಯ್ಯಾರ್ | ಕರಗಳಜೋಡಿಸಿನಿಂದಳುನೀರೆ | ತನುಮನಧನಹರಿಗೆರೆದಳುಧಾರೆ | ಸುಲಭದಿಸೆಳೆದನು ಉಟ್ಟಿಹಸೀರೆ | ಸರ್‍ರನೆಬಂದಿತುಕಡ್ಗಸೀರೆ | ತಿರುಗಿನೋಡೆ ಉಟ್ಟಿಹಳಾಸೀರೆ | ಖಳಬೆರಗಾಗುತ ಸೆಳದನುಸೀರೆ | ಬೆಳಯುತಿದುರ್ದಾಪರಿಪರಿಸೀರೆ || ನಾನಾಬಣ್ಣದಿ ಮಿನುಗುವಸೀರೆ | ಚಂಗಾವಿಯ ಕೆಳಗಾವಿಯಸೀರೆ | ಕತಾರಿಅಂಚು ಕಲಾಬತ್ತುಸೀರೆ | ಭರಜರಿಕುಸುಂಬ ಬಣ್ಣದಸೀರೆ | ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಬುಗುಡಂಚಿನಸೀರೆ | ಹಳದಿಯಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕಿಯಸೀರೆ | ನವಿಲುಬಣ್ಣಗಿಳಿಬಣ್ಣದಸೀರೆ | ಮೇಘವರ್ಣ ದೊಡ್ಡಂಚಿನಸೀರೆ | ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವ ಬರದಿಹಸೀರೆ | ಹೆಚ್ಚುವಮೌಲ್ಯ ತಗುಲಿದ ಬಹುಸೀರೆ | ಪಂಚವರ್ಣ ಪಗಡುವ್ವಿನಸೀರೆ | ಮುತ್ತುಪೋಣಿಸಿದಾ ಸೆರಗಿನಸೀರೆ | ಬಂಗಾರದಹುವ್ವಿನ ಬಹುಸೀರೆ | ಮಾಯ ಪೊಪ್ಪಳೀ ಚೌಕಳೀಸೀರೆ | ಕನ್ನಡಿಕೆತ್ತಿದ ಕರಿಬಣ್ಣದಸೀರೆ | ದ್ಯುಮಣಿಯಂತೆಬೆಳಗುವಬಿಳಿಸೀರೆ | ಕಾಡಿಗ್ಗಣ್ಣು ಕಲಾಬತ್ತುಸೀರೆ | ರುಮಾಲುಅಂಚಿನ ಘನತರಸೀರೆ | ಶುಕಮುನಿಯು ವರಕೊಡಿಸಿದಸೀರೆ | ರಮೆಯುಡುತಿಹುದಾಪುರಾಣಿಸೀರೆ| ಪಾರ್ವತಿಯುಡುತಿಹ ಪೈಠಣಿಸೀರೆ| ಸರಸ್ವತಿಯುಡುತಿಹ ಶುಭ್ರದಸೀರೆ | ತಾಮ್ರವರ್ಣ ಅರುಂಧತಿಯಳಸೀರೆ | ಮೇಘವರ್ಣ ಶಚೀದೇವಿಯಸೀರೆ | ಅರುಣವರ್ಣಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯಸೀರೆ || ಭ್ರಮರವರ್ಣ ಶ್ಯಾಮಲೆಯಳಸೀರೆ | ನೀಲವರ್ಣ ಮಹಾದುರ್ಗೆಯಸೀರೆ | ಚಂದ್ರಗಾವಿಕಾಳಿಯಳಾಸೀರೆ | ಸಂಜೆಗೆಂಪು ಅಂಜನೆಯಳಸೀರೆ | ವಿಚಿತ್ರತರ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಸೀರೆ | ಸರ್ವಲೋಕಗಳತೋರುವಸೀರೆ | ಸರ್ವದೇಶಗಳಾತಿಳಿಯುವಸೀರೆ | ಶಂಖಚಕ್ರವಂಕಿತವಹಸೀರೆ |

ಪಂಕಜಗದೆ ಅಂಚುಗಳಿಹಸೀರೆ । ದಶಾವತಾರಗಳಿರುತಿಹಸೀರೆ । ಸಹಸ್ರ, ನಾಮವ ಬರೆದಿಹ ಸೀರೆ । ಹರಿಕೃಪೆ ಸುರಿದುದು ಸುರಿಮಳೆಸೀರೆ । ಖಳ ಕುಲನೆಲ್ಲವು ಕೆಟ್ಟಿತುಮೋರೆ॥ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ ದ್ರೌಪದಿವಾರೆ - ನೋಟದಿ ಭೀಮಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯತೋರೆ ‖ ನಡುಗಿತು ಸಭೆಯೆಲ್ಲ ‖೧‖

ವಚನ॥ ಈ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರೌಪದಿ, ಉಟ್ಟಿರುವ ಸೀರೆ ಹರಿಕೃಪೆಯಿಂದ ಅನಂತವಸ್ತ್ರಗಳಾಗಲು ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಸಜ್ಜನರುಗಳು ಹರಿಮಹಿಮೆಗೆ ಕಯ್ಮುಗಿದು ಪರವಶರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಗಾಂಧಾರಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಸತಿಯರ ಗುಂಪು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿರಲು ದುರುಳರೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗಿರಲು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ—

(ಹಾಡು)

ಏನು ನೋಡುತಿರುವೆಯೋ। ಕಲಿಭೀಮಾ। ಹೇ, ಭೀಮಾ ‖ಪ‖ ಮಾನಿನಿಯಳ ಹರ್ಷವು ನಿಸ್ಸೀಮಾ॥ಅನು॥ ಧರ್ಮವುಳುಗಿ ಮಿಡುಕುವನು, ಧರ್ಮಪುತ್ರನನುಸರಿಸಿಹಪಾರ್ಥನು ‖೧‖ ಸಹದೇವ ನಕುಲರ್ ಧುರಧುರಿಪರು । ಸಾಹಸಸಾಗದೆ ಬಹುಜನ ದುರುಳರು ॥ ಏನು ॥೨॥ ನಿನಗೆ ಸಮಾನಪುರುಷರಿಲ್ಲೆಂದು । ಅನುದಿನ ಗುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು ಗುಣಸಿಂಧೂ ‖೩‖ ದಾನವಾಂತಕ ಪೊಗಳುವ ನಡಿಗಡಿಗೆ । ಗೋಣ ಕುಯಿದೆ ಇನ್ನೇನು ಸಭೆಯೊಳಗೆ ‖೪‖ ಕಡೆಗಿರುವಳಮುಡಿ ಪಿಡಿದೆಳೆ ತಂದನ । ಕಡಿದು ತೊಡೆಗಳನು ಮುರಿಯುವನಣ್ಣನ ॥ ಏನ ॥೫॥ ಆಡಿದರೇನುಫಲವು ನಿನಗೆಂದಳು‖ಮಾಡಿದುದೆಲ್ಲವ ಅನುಭವಿಸುವೆ ಈಗಲೂ

||ಏನು ||೬|| ಶೇಷಗಿರೀಶನು ಮಾನರಕ್ಷಿಸಿದನು-ದೋಷಕಂಜಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ ನೀವೆಂದೆನ್ನನು ||ಏನು ||೭||

||ಕಂದ||

ಭಾಷಿನಿಯ ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ | ಭೀಮನು ಕೋಪಾಗ್ನಿಯು ಕ್ಕುತಲಿ ಭುಗಿಲೆನ್ನಲ್ । ಕಾಮುಕರ ಬಿಡದೆ ನೋಡಲು । ತಾಮಸರಿಗೆ ಪ್ರಳಯಭೈರವನೆಂದು ಕಾಣಲ್||೧||ಘುಡಿಘುಡಿಸಿ ಭೀಮಪಲ್ಲಗಳ | ಕಡಿಯುತ ಹೂಂಕರಿಸುತ ಸಭೆತುಡಿಕಿದ ಕಯ್ಯೊಳ್|ಕಡುಮೂರ್ಖನ ಕರುಳ ಬಗೆದು| ಮುಡಿಸುವೆ ಸತಿಯಮುಡಿಗೆಂದುನೆನೆದೊಳು ಮನದೊಳ್||ಅಡಿಯಿಡುತಲಿಹೂಂಕರಿಸಲು|ಗಡಬಡಿಸುತ ಖೂಳನೋಡೆ, ಸಭೆನಡುಗಲ್ ಹಾ|| ಕಡೆಗಾಲಮೃತ್ಯುಬಂದನು | ತಡೆಮಾಡದೆ ಯೋಡಿರೆಂದು ಭೀಷ್ಮನು ಕೂಗಲ್||ಕರ್ಣನು ಶಕುನಿಯು ಸೈಂಧವ | ಕರ್ಣದೊಳದನಾಲಿಸುತ ಪಲಾಯನವಾದಾ||ವರ್ಣನೆವರ್ಣೆಸತೀರದು || ನಿರ್ಣಯಕುರುಪತಿಗೆ ಮರಣ ತಪ್ಪದು ಎಂದರ್ ||೪|| ಅಂಧನಸುತ ದುರ್ಯೋಧನ | ಮುಂದಾಗಿಯೆ ಓಡಿ ಭೀಷ್ಮನಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲೇ । ಅಂಧಬಲುನೊಂದು ಮಗನನು | ಕೊಂದನು ಕಲಿಭೀಮನೆಂದು ಕಳವಳಗೊಳ್ಳಲ್ ||೫|| ನಾರಿಯರೆಲ್ಲರು ಧರೆಯೊಳು-ಚೀರುತೆ ಹೊರಹೊರಳಿಮೂರ್ಛೆ ಪೊಂದುತಮತ್ತಾ|| ನೋರುವ ಕಣ್ಣಿಂ ನೋಡುತ | ಧೀರನು ಬರುತಿಹನು ತನ್ನ ಸತಿಯೆಡೆಗೆಂದರ್ ||೬||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭೀಮನು ಗದೆಯಂ ತುಡುಕಿ ಬರಲು ದುರುಳರೆಲ್ಲರೂ ಪಲಾಯನ ಹೊಂದಲು ಅಂಧನೃಪನು ಮಗನಳಿವು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದಿರಲು ಭೀಷ್ಮನಾಸೊಗಸು ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೀಮನು ಸತಿಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಪಾಂಚಾಲಸುತೆಯಂ ಆದರಿಸಿದ ಬಗೆ—

(ಆರ್ಯಾ)

ಹೆಬ್ಬುಲಿಯೆಂದದೊಳಬ್ಬರಿಸುತ ಬರೆ|ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಯಿತುಸಭೆಯೆಲ್ಲಾ| ಕೊಬ್ಬುವುರಿವೆ ಕುರುಪನ ಅವನನುಜನ| ಇಬ್ಬರು ವೋಡಿದರವರಿಲ್ಲಾ|| ನೊಂದಿಹಳೀಸತಿಯೆಂದು ಸಮೀಪಕೆ ಬಂದು ನುಡಿಸಿದನು ನಿಜಸತಿಯಾ|| ಕಂದಿತೇಕೆ ಮುಖಮಂಡಲ ಕಣ್ದೆರೆಯೆಂದೆನುತನೇವರಿಸಿದ ಮುಡಿಯ || ಬೆದರದಿರೆನ್ನುತ ಬೆನ್ನಂ ತಟ್ಟಲು | ಚದುರೆಯು ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನೋಡೇ || ಮುದದೊಳು ಮುದ್ದಿಸುತಾಲಿಂಗಿಸುತಾ | ಆದರಿಸಿದ ಜನ ನಲಿದಾಡೇ || ಘನಸಿಂಹಧ್ವನಿ ಮಾಡುತ ಫಲುಗುಣ | ಧನುಪಿಡಿಯುತ ಬಂದನುಅಲ್ಲೀ|| ಮಿನುಗುವ ಖಡುಗವ ಝಳಪಿಸುತಲಿ| ಸಹದೇವನಕುಲರಾಟೋಪದಲೀ|| ಹಿಡಿಹಿಡಿ ಕುರುಪನ ಅವನನು ಜನಮೇಣ್|ಕಡಿಕಡಿನೂರ್ವರ ತಲೆಯೆಂದೂ|ಗಡಬಡಿಸುತಲಾಯುಧಗಳ ಝಡಿಯಲು ನಡುನಡುಗಿತು ಸಭೆಮನನೊಂದೂ||೫||ಕೆದರಿದ ಕೇಶದಿ ಸಭೆಚದರಿತು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಯಿತು ಗುಂಪಿನಲಿ | ಬೆದರುತ ಮುಯ್ಮರಿದನು ಅಂಧನು | ಸತಿಗಾಂಧಾರಿಯು ಬಲುಬಳಲಿದಳು ||೬|| ಶೇಷಗಿರೀಶನ ದಾಸನು ವಿದುರನು ಹಾ ಕೆಟ್ಟರು ದುರುಳರು ಎಂದಾ | ಘಾಸಿಪಡುವ ಅಣ್ಣನ ಸಂತೈಸುತ|ನೋಸದಿ ಮಾಡಿದಫಲವೆಂದಾ ||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನ ಹೂಂಕಾರದಿಂದಲೂ ಸಹದೇವ ನಕುಲರ ಘರ್ಜನೆಯಿಂದಲೂ ಸಭೆ, ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನ ಚದರಿ, ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ಮುಯ್ಮರಿಯೆ, ದ್ರೋಣಭೀಷ್ಮಾದಿ ಸಜ್ಜನರು ಬೆರಗಾಗಿ ದುರ್ಜನರು ಪಲಾಯನ ಹೊಂದಿ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಗಾಂಧಾರಿಯರಿಗೆ ಶರಹೊಡೆದಂತಾಗೆ, ಮುಯ್ಮರೆತು, ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು

ಹೊರಳುತ್ತ ಮಗನಳಿವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ರೋದಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ವಿದುರನು ಇದೇನದ್ಭುತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ದೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿಬಂದು ಎತ್ತಿ ಕರುಡಿಸಿ [?] ಉಪಚರಿಸಿ, ಎಚ್ಚರವೆನ್ನಿತ್ತು, ಮನನೊಂದು ಅಣ್ಣನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ—

ರಾಗಾ—(ಹಾಡು) ||ಶಿರಿಸಲ್ಲಾ||

ಕೆಡುವೆಯಲ್ಲಾ ಹಾ ನುಡಿವರು ನಿನಗಿಲ್ಲ||ಪ||ದುರುಳರಮಾತಿಗೆ-ಮರುಳಾದೆಯಲ್ಲಾ | ದುರಧೀರನು ಪಾರ್ಥಮಲ್ಲಾ ಹಾ ! ||೧|| ಗುರುಭೀಷ್ಮನನುಡಿ-ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ|ಧರೆಯೊಳುಅಪಕೀರ್ತಿ ಬಂತಲ್ಲಾ ||ಹಾ ||೨|| ಹೆತ್ತಮಕ್ಕಳ ಆರ್ಥಿಪಡಿಸುವೆಯಲ್ಲ-ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ತುತ್ತಾದರೆಲ್ಲಾ ಹಾ|-|| ಕೋಪಹೆಚ್ಚಿತು ಅವರು ತಡೆಯುವರಲ್ಲ-ಶ್ರೀಪತಿಕಾಯಬೇಕಲ್ಲಾ||ಹಾ|| ಪೂರ್ವವೈರದಿ ಶಕುನಿ ಮಾಡಿದನಲ್ಲಾ- ಓರ್ವರು ಉಳಿವುದಕಾಣೆನಲ್ಲಾ ಹಾ || ೫ || ಪುತ್ರಮಿತ್ರಕಳತ್ರ ತುಂಬಿಹುದೆಲ್ಲಾ - ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೆ ಬಿಡನಲ್ಲಾ ||ಹಾ ||೬|| ದೋಷಿಗಳಾದಿರಿ ಲೇಸು ನಿಮಗಿಲ್ಲಾ | ಶೇಷಗಿರೀಷನು ಬಲ್ಲಾ - ಹಾ ||೭||

ವಚನ|| ಈಪ್ರಕಾರ ವಿದುರನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಕುಲದಿಂದ, ಚದರಿ ಓಡಾಡುವ ಜನರನ್ನೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಪಾಂಡವರ ಕೋಪವನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲುಗೊಂಡವನಾಗಿ ಕುರುವಂಶವಳಿವುಕಾಲವೆಂದು-ಮನದಲ್ಲಿ ನೆನೆದು,ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೆಮಾಡಿ ಅಂಧನೃಪಗೆ ಪೇಳುವ ಬಗೆ—

(ದ್ವಿಪದೆ)

ಏನು ಮಲಗಿಹೆ ಅಂಧ ಕಾರ್ಯ ಹದಗೆಟ್ಟಿಹುದು | ಏಳು ಬೇ

ಗನೆ ದ್ರುಪದ ಸುತೆಯುಸಂತೈಸುವೊಡೆ||ದ್ರುಪದ ಪುತ್ರಿಯು ಸೀರೆ ಸುಲಿಯ ಲೇತಕೆ ಇವನು | ಎಂದು ಕೈಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲಂಧನೃಪ || ಏನಯ್ಯ ವಿದುರ ಮಗನಳಿವೊ ಉಳಿವೊ ಪೇಳು | ಪಾಪಿಮಕ್ಕಳಪಡೆದು ಸಂತಾಪ ಧೂಮಕೇತುಗಳು ಓಡಾಡುವುವು ಊರೆಲ್ಲ || ಹದ್ದುಕಾಗೆಗಳು ಒಂದೆರ ಗುವುವು ತಲೆಮೇಲೆ | ಕೆನ್ನೀರಮಳೆಸುರಿವುದದುಶುಭವೆ ನೀವ್‌ನೋಡಿ | ಕಲ್ಲುಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮಾತಾಡುವುವು ಚಿತ್ರವಿದು | ಪ್ರತಿಸೂರ್ಯನುದಿಸಿ ರುವ ಕಡೆಗಾಲ ನಿಮಗೆಇದೊ | ಉಡುಗಣಗಳುದುರುವವು ನಡುಹಗಲಿ ನಲಿನೋಡಿ | ನರಿನಾಯಿಗಳುಬಂದು ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಚರಿಸುವವು | ಕರಿತು ರಗಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತನಿಂತಿಹುದು|ಸಿಡಿಲುಬಿದ್ದಂತೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಮನೆ ಬೀ ಳುವುದು | ಕತ್ತಲೆಯುಮುಸುಕುತಿದೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸಭೆಯೊಳಗೆ || ಏಳಿ ತಡವೇಕೆನಲು ಎದ್ದುನಿಂತನು ಅಂಧ | ಸತಿಯೊಡನೆ ಬರುತಲಿರೆ ಕಂಡನಾ ಧರ್ಮಸುತ | ಓಡುತ್ತಬಂದು ಭೀಮನ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದನು || ಬೊಪ್ಪಬರು ತಿಹನೋಡು ದುಡುಕುಮಾಡಲುಬೇಡ | ಗಾಂಧಾರಿಬರುತಿಹಳು ಸೈರಿಸೈ ಫಲುಗುಣನೆ | ನಕುಲಸಹದೇವರೇ ಕೋಪನಿಲ್ಲಿಸಿರೀಗ | ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಸಲಹಿದನೆಮ್ಮ | ಸತ್ಯವೇಪರಲೋಕ ಸಾಧನೆಗೆಕಾರಣವು | ಸತ್ಯವನುಬಿಟ್ಟವನೆತ್ತಪೋದರುಶೂನ್ಯ | ಆದರಿಂದತಂದೆಯನು ಆದರಿಸಿನೀ ವೀಗ | ನಿಮಗೆಸರಿಯಾದವರು ಮೂರುಲೋಕದೊಳುಂಟೆ | ನೀಮುನಿ ದರಾರುನಿಲ್ಲುವರಿದಿರೆ ಭೀಮನೆ | ಕೋಪವನುಸೈರಿಸೆಂದೆನುತಸಂತೈಸು ತಿರೆ || ಅನಿತರೊಳುಬಂದನಾ ಅಂಧನೃಪಸತಿಸಹಿತ | ಧುರಧುರಿಸಿನೋಡಿ ದನು ಸತಿಪತಿಗಳನುಭೀಮ || ಇವನಲ್ಲವೇನಮ್ಮ ಕರೆಸಿನೋಯಿಸಿದವನು| ಇವನಮುಂದಾಗಿ ಬಲಿಕೊಡುವೆಭೂದೇವಿಗೆ || ಆಮೇಲೆ ಇವನಮಕ್ಕಳ ನೂರ್ವರನುಮುಂಟಿವೆ | ನೆಂದು ಪಲ್ಗಳಕಡಿಯೆ ಓಡಿಬಂದನುಪಾರ್ಥ |

ಗದೆಹಸ್ತವನುಪಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸುತನುಡಿದನಾ | ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆಯಮೀರಿ ನಡೆ ವರುಂಟೇಜಗದಿ || ಭಾರಕರ್ತನುನಮಗೆ ದ್ವಾರಕಿಯೊಳಿರುತಿಹನು | ಎಂದು ಸಂತೈಸಿದನು ಮಾರುತಿಯುಫಲ್ಗುಣನು | ನಡುಗುತಲಿನಿಂತಿರುವ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಭೂಪತಿಯು | ಆಗಧರ್ಮಜಬಂದು ಅಂಧನಿಗೆವಂದಿಸಲು| ತೆಗೆದುತಕ್ಕೈ| ಸಿದನುಭೂಪತಿಯ ಧರ್ಮಜನು | ಪಾರ್ಥಸಹದೇವನಕು ಲರುಬಂದು ಪದಕೆರಗೆ | ಮನ್ನಿಸುತ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಬೇರೆಬೇರವರ || ಕಣ್ಣುಕೆಂಪೇರೆನಿಂತಿಹಭೀಮದೂರದಲಿ | ದ್ರುಪದಸುತೆನೋಡಿದಳು ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರನು |ಶೇಷಗಿರಿವಾಸನಂ ಸ್ಮರಿಸಿದಳುಮನದಲ್ಲಿ ||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿದುರನ ಮಾತಿನಿಂದ ಅಂಧ ನೃಪನು ಗಾಂಧಾರಿಸಹಿತ ಪಾಂಡವರಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮಕ್ಕಳ ಮರಣಭೀತಿಯಿಂದ ತಪಿಸುತಿರುವ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳನೋಡಿ ಧರ್ಮಾರ್ಜುನ ನಕುಲಸಹದೇವರು ವಂದಿಸಲು ಭೀಮಸೇನ ನು ಕೋಪದೊಳು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವನಾತನೊಳು ಮಾತ ನಾಡಲಂಜಿ, ದೃಪದಾತ್ಮಜೆಯ ಸಂತೈಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಮ ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗಳು ಯೋಚಿಸಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಪರ್ವತವೂ ಅನರ್ಘ್ಯವಸ್ತುಗಳೂ ಇರುವವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ ಬಗೆ–

(ಹಾಡು)

ಹರಿಕೃಪೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಜಯವಹುದೋ ಪರಮಾನಂದವಿದು | ಹರಿನಾಮವೆಪರಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ತಾರಕಮಂತ್ರವಿದು ||ಪ|| ವಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲವ ಚೊಕ್ಕಸದಿ ಬಹುಜತನದೊಳಿರಿಸೆನಲು | ಚಿತ್ತದಿತಿಳಿದಾ ದೃಪದಾತ್ಮಜೆ ಕಡೆಗಣ್ಣಿಲಿನೋಡಿದಳು || ಹರಿ ||೧|| ಕೋಪಶಿಖೆಯ ಝುಳಸೋಂಕಿತು

ಸೀರೆಯಪರ್ವತಕೇನೆಂಬೇ | ಸಾಪಿಗೆದೊರೆವುದೆ ಭುಗಿಲೆಂದುರಿದುದು ಆಹಾಕಾರವು ತುಂಬೇ ||೨|| ಅಂಬರತುಡುಕಿತು ಬಿಡುಗಣವೂರೊಳ ಗೇನೆಂಬೇ | ಹಂಬಲಿಸಿತು ಖಳರಚಿಸಿಹಸಭೆ ಬೆಂದುರಿದು ಬಿದ್ದಿತು ಕಡೆ ಗೆ ||೩|| ಕೂಡಿದಜನಗಳೋಡಿದರೆಲ್ಲಾ ಮಾತಾಡಿದರಲ್ಲೀ||ಕೇಡುತಪ್ಪುವು ದೇಮೂಢಜನಗಳಿಗೆ ಆಡಲೇತಕೆಇಲ್ಲೀ ||ಹರಿಕೃಪೆ ||೪|| ಶೇಷಗಿರೀಶನು ದಾಸರಮನದೊಳು ವಾಸವಾಗಿಹನು | ಸಾಸಿವೆಯಷ್ಟಾದರುಆಯಾಸವ ಕೊಡನಾಮುರಹರನೂ ||ಹರಿಕೃಪೆ||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರೌಪದಿಯ ಕೋಪಶಿಖಿಯಿಂದ ವಸ್ತ್ರದರಾಶಿ ಬೆಂದುರಿದವಾ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಖಳ ಪಗಡೆಯಾಡು ವ ನಿಮಿತ್ತ ರಚಿಸಿದ ಸಭೆಯೂ ಬೆಂದು ಉರಿದುಬೀಳಲು ಆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನ ದುಶ್ಯಾಸನ ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳ ಮಂ ದಿರಗಳು ಬೆಂದು ಉರಿಯೆ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಾ ಗಾಬರಿಯಾಗಿರಲು, ಖಳಖಿನ್ನನಾಗಿರಲು ಇತ್ತ ಪಾಂಚಾಲತನುಜೆ, ಅಂಧನೃಪ ನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗೆ--

ಕಂದ || ಬಹುದೂರನಡೆದು ಬಂದಿರಿ | ಬಹುಕಾರ್ಯವಮಾಡಿ ಸಿದಿರಿನೀವ್ ಕುಳಿತಲ್ಲೇ || ಬಹುಮತಿತಂದಿರಿ ಸುತರಿಗೆ | ಬಹುಪರಿಯಲಿ ಪಾಲಿಸಿದಿರಿ ಎಂದಳುನಾರೀ ||೧|| ಕಲಕುವ ಖಳಕುಲಶರಧಿಯ | ಕಲಿ ಭೀಮನಗದೆಯೆಹೊಯ್ಲ್ಲ ನೋಡಾಪರಿಯಾ || ಛಲದೊಳುನೂರ್ವರ ತಲೆ ಗಳ | ನೆಲಕಿಳುಹದೆಬಿಡನು ನೋಡಿರೆಂದಳುನಾರೀ ||೨|| ಕಡೆಯಲಿನೀವೇ ಕಾಂಬಿರಿ | ಕಡೆಗಾಲವತಂದುಕೊಂಡಿರಾಡುವುದೇಕೇ || ಕಡಿದಿಡುವಕಲ ಹಕಿಟ್ಟಿರಿ | ಕಡೆಹಾಯ್ಸಿದನೆಮ್ಮಶೌರಿಯೆಂದಳುನಾರೀ ||೩|| ಮುಡಿಪಿ ಡಿದೆಳದನಕರುಳನು | ಮುಡಿಯಲಿನಾಮುಡಿದು ರಕ್ತದೋಕುಳಿಯಾಡೀ|

ಖಡುಗದಿ ಚರ್ಮವಸುಲಿದಾ | ಉಡಿಗೆಯನಾನುಡುವೆನೆಂದು ನುಡಿದಳು ನಾರೀ ||೪|| ಬಾಚಣಿಗೆಯಮಾಡಿಸುವೆಂ | ನೀಚನಪಲ್ಗಳನು ಕಿತ್ತು ಯಾಚಿಸಿದವರ್ಗೆ | ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆಕೊಡುವೆನು|ಸೂಚಿಸಿಹೆನುಮರೆಯ ಬೇಡಿರೆಂದಳುನಾರೀ ||೫|| ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಗೆದು ಬಸಿರೊಳು | ಮಂಡೆಯತುರುಬನ್ನುನಾನಲಿದುತಿದ್ದುತಲಾ || ಗಂಡ್ಬುಲಿಭೀಮನತೊಡೆಯೋಳ್| ಮಂಡಿಸಿ ರಣದಾಟನೋಳ್ಪೆನೆಂದಳುನಾರೀ ||೬|| ಅದುವರೆಗಿದ್ದಂತಿರುವೆನು | ಬದಲಂನಾಮುಡಿಯೆಪೂವ ತಿಲುಕವನಿಡೆನಾ || ಹೃದಯೇಶರೊಳಾರ್ನಡೆಯಿಪ | ಚದುರರೊ, ಎನ್ನೆದು ರೆನಿಲಲಿ ಎಂದಳುನಾರೀ ||೭||

ವಚನ|| ಈಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದ್ರೌಪದೀದೇವಿಯು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಮುಂದೆ ದುಶ್ಶಾಸನನ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಪಥದ ಮಾತುಗಳಾಡಲು, ಧರ್ಮರಾಯನು ಬೆರಗಾಗಿ ಮೌನದಿಂದಿರಲು, ನಕುಲಸಹದೇವರು ಬಹು ದುರ್ಘಟವಾದ ಶಪಥವೆಂದು ಮರುಗುತ್ತಿರಲು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಕುಮಾರನಾದ ಅರ್ಜುನನು ನಿಸ್ಸೀಮ ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಮಾಡಲು, ವಾಯುಪುತ್ರನಾದ ಭೀಮಸೇನನು ತನ್ನ ಸತಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿದ ಬಗೆ–

(ಹಾಡು)

ಹಸಿದ ಹೆಬ್ಬುಲಿಯಂತೆ ಬಂದನಾಭೀಮ | ಶಶಿಮುಖಿಯಿದಿರಲ್ಲಿ ನಿಂದನಿಸ್ಸೀಮ ||ಪ|| ಕುರುಡನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿಫಲವೇನು | ದುರುಳರ ಮುರಿದೀಡಾಡುವೆನು ||೧|| ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆಯೊಳೀಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆನು | ಚನ್ನೆನಿನ್ನಯಪಂಥಕ್ಕೆಲ್ಲಹೊಣೆನಾನು ||೨|| ಬಿನ್ನಾಣ ಮಾತನಾಡಲು ಬಂದ ಅಂಧನು | ಇನ್ನು ಏನೇನುಮಾಡುವ ನೋಡುತಿರುವೆನು

||ಹಸಿದ||೩|| ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ್ನ ನೋಡಲು | ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದರಾಸತಿಪತಿಗಳು || ಹಸಿದ || ೪ || ದೋಷಕೆಲಸವಮಾಡದಿರು ತಮ್ಮ ಎಂದನು | ಶೇಷಗಿರೀಶನಿರುವನೆಂದ ಯಮಜನು ||ಹಸಿದು||೫||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭೀಮಸೇನನು ಸತಿಯಂ ಸಂತೈಸಿ ಸತಿಯಾಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಾನು ಹೊಣೆಯಾಗಿ ಪಾಂಚಾಲಿಯಂ ಉಪಚರಿಸಲಾವೇಳೆ ಉಕ್ಕಿದವುಕೋಪಶಿಖಿ ಘುಡಘುಡಿಸಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ್ನ ನೋಡಲು ಅಂಧನೃಪನು ಭಯಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಉಪಚಾರವಾರ್ತೆಯಿಂದ ಸಂತೈಸುತ್ತಿರಲಾವೇಳೆ, ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಬಗೆ–

(ಹಾಡು)

ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ– ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು– ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಮ್ಮ || ಪ|| ರಮೆಯರಸನು ನಿನಗೊಲಿದಿಹನಮ್ಮ ||ಅನು|| ದುರಳನು ಮಗನು– ಅವನಾಟವ–ಸ್ಮರಿಸಬಾರದನು–ಅಂಧನುನಾನು||ಪರಮಪಾವನಪುಣ್ಯಶೀಲರ ಸತಿನೀನು ||ಕ್ಷಮಿಸ||೧|| ನಿನ್ನನೆನೆದವನು–ಭೂಮಿಯೊಳು–ಘನ್ನಮಹಿಮನು ಮನ್ನಿಸಿಕಾಯೆ–ಚೆನ್ನಕೇಶವನು–ನುಡಿವುದೇನು || ಸರಿನಿನಗಾರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಿಲ್ಲ ವರಗಳಬೇಡು– ಬೇಡುವೆನಾನು || ಕರಿಣಿಸಿಕಾಪಾಡಿದಳೆಂಬರು ಸುಜನರು ||೨|| ಸುಪವಿತ್ರೆಕಾಯೆ ನಿನಗೆಬಹು ಅಪರಾಧಿತಾಯೆ | ಕರುಣಾಸಿಂಧು ನೃಪಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಪಟ್ಟದರಸಿಯೆ ||ಕ್ಷಮಿಸ||೩||

ವಚನ || ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನು ಪಾಂಡವರ ಸತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಮಾತು ಒಡಂಬಡದೆ ದ್ರೌಪದಿಯು ಮೌನದಿಂದಿರಲು, ಪುನಃ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನು

ತನ್ನ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುವ ಬಗೆ—

ರಾಗ—(ಹ್ಯಾಂಗೆ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಕಾಂಬೆನು)

ಬೇಡುವರವತಾಯೇ-ಕೋಪವ-ಮಾಡದೆ ದ್ರೌಪದಿಯೇ ||ಪ|| ಖೋಡಿ ಅಂಧಸೆಂದಾಡಲು ಸಲ್ಲದು | ನೀಡುವೆ ಕೇಳಿದುದೆಲ್ಲವ ಗುಣಮಣಿಯೆ ||ಅ|| ಪಾಪಿಯಾದೆನಾನೂ- ಮನಸಂತಾಪವ ಬಿಡುನೀನು | ಕಾಪುರುಷರ ಬಿರುನುಡಿಗಳ ಮರೆತು ಕೃಪಾಳು ಪಾಲಿಸಿದರೆಂಬರವರನು || ಬೇಡುವರವ ||೧|| ಎಂದ ಮಾತಕೇಳಿ-ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ತಾಳೀ | ಸುಂದರರಯ್ವರ ಜಿಡಿರವರಾಯುಧಗಳತಂ||ದುನೀಡಿರವರ ಕೈಗಳಲೀ || ಬೇಡು ||೨|| ಪತಿಗಳಯ್ವರನ್ನೂ-ಕ್ಷಿತಿಪತಿ-ಸತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು | ಹಿತದಲಿ ಅವರಾಯುಧಗಳ ಕೊಟ್ಟನು ಮತಿವಂತರು ಪೊಗಳಲು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು || ಬೇಡು ||೩|| ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥವನ್ನೂ- ದೊರೆತನ-ಚಂದದಿ ಧರ್ಮಜನು | ಪೊಂದಿದ ಸಕಲಸಂಪತ್ತನುಭವಿಸಿರಿ || ಎಂದು ಪಾಂಡವರನು ಉಪಚರಿಸಿದನು || ಬೇಡು ||೪|| ರಮಣರನ್ನು ನೋಡಿ-ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನ ಕೊಂಡಾಡಿ | ರಮಣ ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಮನದೊಳು ಧ್ಯಾನವಮಾಡೀ || ಬೇಡು ||೫||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಯನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಂತೆ ಅಯ್ವರು ಪತಿಗಳನ್ನೂ, ಅವರಾಯುಧಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ರಾಜ್ಯಭಂಡಾರಗಳನ್ನೂ, ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ, ಪಾಲಿಸಲಾವೇಳೆ, ಪಾಂಡುಸುತರಯ್ವರು ಮನಸ್ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರಾದ್ರೌಪದಿಯು ಆನಂದಪೊಂದಿದಳು. ದ್ರೋಣ, ಭೀಷ್ಮಾದಿ ನಾಯ

ಕರು ಹರ್ಷಗೊಂಡರಾಸಜ್ಜನ ನಾರಿಯರು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ—

(ಹಾಡು)

ಮಂದಾರ ಮಲ್ಲಿಕಾದಿ ಪುಷ್ಪವರ್ಷಕರೆದರು | ಬೃಂದಾರಕೇಂದ್ರರೆಲ್ಲ ನಿಂದು ಕರವಮುಗಿದರು ||ಪ|| ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರೆಲ್ಲ ಗಾನ ಮಾಡಲು | ಧಿಂಧಿಮ್ಮ ಧಿಮಿಕೆಂದಪ್ಸರೆಯರು ನಾಟ್ಯವಾಡಲು || ಮಂದಾರ ||೧|| ಭೇರೀಮೃದಂಗ ನಾದ ಸೊಬಗು ಬುವಿಯ ತುಂಬಲು | ನಾರೀಮಣಿಯರೆಡಬಲದೊಳು ಚೌರಿಯಾಡಲು || ಮಂದಾರ ||೨|| ಭೂದೇವರೆಲ್ಲ ಪುಷ್ಪಫಲವ ಕಯ್ಗೆ ನೀಡಲು | ಭೂದೇವಿ ರಮಣ ಹರಕೆಗೊಳ್ಳುತಾಗ ನಮಿಸಲು || ಮಂದಾರ ||೩|| ದ್ರೋಣಾದಿ ಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಜಯಜಯೆಂದರು | ವೀಣಾದಿಗಾನ ಮಾಡುತಿರಲು ಜನರು ನೆರದರು || ಮಂದಾರ ||೪|| ನಾರೀಮಣಿಯರು ರತ್ನದಾರತಿಯನು ಕಂಡರು | ವೀರಾದಿವೀರ ಭೀಷ್ಮ ಬರಲು ಕಂಡರೆಲ್ಲರು ||೫|| ದ್ರುಪದಸುತೆಯ ಕೂಡಿ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿ ನಿಂದರು | ಕೃಪೆಯೊಳಂದು ಮೈಯ್ಯತಡಹಿ ಸುಖಿಸಿರೆಂದರು ||೬|| ಪರಾಕು ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಚದುರರೆಚ್ಚರವ ಪೇಳಲು | ಪುರಾರಿವಂದ್ಯನೊಲುಮೆಯೆಲಲು ಸರ್ವರೂ || ಮಂದಾರ ||೭|| ತರಿಸಿ ವೀಳ್ಯ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಉಡುಗೊರೆಯನು | ತರವರಿಯುತ್ತ ಕೊಟ್ಟ ಹರುಷಗೊಂಡು ಧರ್ಮನು ||೮|| ಭಾರಕರ್ತನಮಗೆ ಶೇಷಗಿರಿಯೊಳಿರುವರೆ | ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿ ಮಾನರಕ್ಷಿಸಿದನು ಶ್ರೀಧೊರೆ || ಮಂದಾರ ||೯||

ವಚನ|| ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಾರ್ಜುನ ಭೀಮ ನಕುಲ ಸಹದೇವರೈವರೂ ಸತಿಸಹಿತ ಹರಿಕೃಪೆಯಿಂದ ಸುಖಪಟ್ಟರೆಂಬ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಜನಮೇಜಯರಾಯನಿಗೆ ವೈಶಂಪಾಯ

ನರು ಪೇಳಲು ಇಂದ್ರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಕೊಂಡಾಡಿ ಮಂಗಳ ಪಾಡುವ ಬಗೆ—

ಮಂಗಳಂ.

ರಾಗ—(ಧೀರವೀರನ ಕೊರಳಿಗೇ ಸುಮಹಾರ)

ಮಂಗಳಾರತಿಯೆತ್ತಿಪಾಡಿರೆ-ರಂಗನಾಥನ ನೋಡಿರೆ ॥ಪ॥
ಅಂಗನಾಮಣಿಯ ಸಲಹಿದ ಪಾಂಡುರಂಗನ ಭಜಿಸಿರೇ ॥ಅ॥
ನೆರೆದ ಸಭೆಯೊಳು-ಸೆರಗನೆಳೆಯಲು ತರಳೆ ಭೀತಿಯತಾಳಲು। [ದುರುಳನೆರಿಗೆಯನೆಳೆಯಲು] ಶರಣು ನೀನೇ-ವರದನೆನ್ನಲು ವರವನಿತ್ತಗೆ ಮುದದೊಳು [ಕರುಣವಾರ್ಧಿಗೆ ಭರದೊಳು] ಮಂಗಳಾರತಿ ॥೧॥

ಅಕ್ಷಯಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಿಸೈ ಕಮ-ಲಾಕ್ಷದೀ ನಳಮಾನದಿಂ। ಶ್ರೀವಕ್ಷಬೇಡುವೆಮೋದದಿಂ ॥ ಧಕ್ಷನೀನೆನೆ ಚಪ-ಲಾಕ್ಷಿಯಾ ಕ್ಷಣ-ರಕ್ಷಿಸಿದನ್ನೈ ಕರುಣದಿಂ (ಅಕ್ಷಯ ಪ್ರದಾನದಿಂ) ॥ ಮಂಗಳಾರತಿ ॥೨॥

ನಿತ್ಯನಿರ್ಮಲ-ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪನ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನ ಭಜಿಸಿರೆ। (ಭಕ್ತ್ಯಧೀನನ ಬೇಡಿರೆ ॥) ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಶೇಷಶೈಲನಿಕೇತಗೇ ಜಯವೆನ್ನಿರೇ (ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯ ಪಡೆಯಿರೆ ॥೩॥

॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಂ ॥

1918.
ಕ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಟರ್ ಪ್ರೆಸ್ ಬ್ರಾಂಚ್,
ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

C
P B
B